CALVINIST CONTACT

DUTCH-CANADIAN CHRISTIAN WEEKLY

"And they shall see His face; and His name shall be in their foreheads."
Rev. 23 : 4

OCTOBER 12th, 1962 - No. 566 - 10 PAGES • P.O. BOX 312, STATION B., HAMILTON, ONT.

18th year of publication. Authorized as Second Class Mail, Post Office Department Ottawa, Ontario, and for payment of postage in cash. Postage paid at Hamilton

Veldwinnend Modernisme

In het bekende Engelse blad Times zijn onlangs verschillende brieven aan de redaktie verschenen waarin de briefschrijvers hun ontevredenheid uitten over de Schriftlezing in de kerkdiensten. Bepaalde gedeelten uit de Bijbel spreken voor die mensen een taal, die de hunne niet is. Met name geldt dit het Oude Testament. Vaak komen die gedeelten in botsing met hun religieuze gevoelens, die meer op broederschap en naastenliefde uit zijn dan op de huns inziens gruwelijke verhalen, die zij veel in het Oude Testament tegenkomen. Er waren zelfs vooraanstaande personen, die meenden een goed idee te hebben. Via de krant (en dus blijkbaar niet via hun kerkelijke instanties) stelden zij voor een selectie te maken uit de werken van verschillende moderne schrijvers, en daaruit dan bepaalde gedeelten te lezen in plaats van uit de Bijbel.

Waarom ook niet? Ja, inderdaad, waarom ook niet? Als wij deze briefschrijvers die vraag persoonlijk konden stellen, zouden zij ons het antwoord wel kunnen geven. Je gaat naar de kerk voor stichting en voor de gemeenschap. Als een fragment uit een of ander modern boek dit doel beter dient dan een Bijbelgedeelte, dan is de keus toch niet zo moeilijk. Wie zegt er dat de Bijbel het monopolie heeft?

Nu is er in Londen een predikant, die nogal wat invloed heeft. Het is de emeritus predikant Leslie Weatherhead van de bekende City Temple. Deze domine achtte het raadzaam de briefschrijvers in de Times bij te vallen. Hier is wat Rev. Weatherhead schreef:

"Ik ben maar een gewone Methodist, maar ik ga tegenwoordig dikwijls naar Anglicaanse kerken. Een dezer dagen werd ons voorgelezen de geschiedenis van de moordpartij door Jozua, niet slechts van zijn mannelijke vijanden, maar ook van hun vrouwen en kinderen, 'zoals de Here hem bevolen had'. Men vraagt zich af of de Israelieten wel een betere reden hadden om Palestina binnen te trekken, met beloofde land, waarvan beweerd wordt dat God het hun gaf, dan de Italianen hadden om naar Ethiopië te gaan of Rusland toen het Hongarije binnenviel, en toch maakt een valse religie zich meester van de roof van Palestina, omdat 'het in de Bijbel staat'. Herhaaldelijk gevoelt men de behoefte in de kerk op te staan, nadat de les uit het Oude Testament is gelezen en te zeggen: "Mijn beste vrienden, schenk toch vooral geen aandacht aan de niet ter zake doende onzin, die U zojuist is voorgelezen. Het heeft met christelijke godsdienst niets te maken — niets wat ze U over God vertellen is waar als het niet in overeenstemming is met de geest van Jezus Christus."

Dit is het modernisme ten voeten uit. Men kan zijn hoofd schudden om zulk een verregaande verguizing van de Bijbelse geschiedenis. Dat kennen wij zo niet en wij zijn het er dadelijk over eens, dat dit toch wel een duidelijk teken is van de degradatie van de kerk, als wij hier het woord kerk nog mogen gebruiken.

Een geheel ander geluid was het dan toch wel, wat Prof. Dr. S. U. Zuidema liet horen in zijn rede tijdens het laatste congres van de International Council of Christian Churches in Amsterdam. Wij lichten er slechts een paar zinnen uit, die in dit verband een duidelijke taal spreken. Prof. Zuidema zei onder meer:

"Alle gewicht hangt.... aan de heilsfeiten, die men op geen enkele wijze mag verwaarlozen ondergeschikt maken aan de heilsgeschiedenis. De heilsgeschiedenis van het handelen Gods is om wille van de heilsfeiten, van de wérken Gods, die God in Christus om zijn heilshandelen heeft beoogd en heeft verwerkelijkt. In deze heilsfeiten rust het Evangeliewoord, en van deze heilsfeiten spreekt het Evangeliewoord. Heel het Oude Testament is getoonzet op het thema van Belofte (Gods) en Vervulling."

Het verschil tussen deze twee citaten is duidelijk. Rev. Weatherhead zegt: je moet je alleen maar bemoeien met de heilsfeiten. Het is daarbij dan nog maar de vraag wat Rev. Weatherhead onder heilsfeiten verstaat. Maar wat hem betreft, mag de heilsgeschiedenis gerust vergeten worden. Die kan je beter vervangen door boeken van moderne schrijvers. Prof. Zuidema zegt daarentegen, dat je de heilsfeiten nooit kunt losmaken van de heilsgeschiedenis omdat die gehele heilsgeschiedenis leidt tot en uitloopt op de heilsfeiten.

Dit laatste is Schriftuurlijk. Dit is de taal die wij verstaan. Het eerste, dat wat Rev. Weatherhead zijn mensen tracht te doen geloven, wijzen wij met de grootste gestrengheid af.

Tot zover zullen wij geen tegenspraak ontmoeten in onze kringen. Als wij ons dan maar niet vergissen. Als wij dan maar niet denken, dat wij ons daarmede hebben kunnen afmaken van het modernisme. De gedaante waarin het modernisme tot ons komt in de woorden als van Rev. Weatherhead, is bruut genoeg om ons in het geweer te brengen. Maar zo wint het modernisme geen veld. Het komt veeleer op zachte pantoffels, zo voetje voor voetje. Het begint zo met die onschuldige vragen als "Is de Bijbel wel helemaal betrouwbaar?" en "Wij kunnen toch niet alles begrijpen wat er in de Bijbel staat?" Wat dit betreft is er nog niet veel veranderd sinds het paradijs. Toen vroeg de slang ook aan Eva: "Heb je dat wel goed begrepen? De hele schepping is toch aan jullie gegeven." En dan komen daar die andere vragen nog bij, die vragen die vooral de kinderen van high school thuis brengen: "Het kan toch niet waar zijn, wat er in de bijbel staat, want de wetenschap heeft uitgemaakt (!) dat de aarde zo en zo lang bestaat en dat de ontwikkeling of evolutie zo en zo is geweest."

Als wij niet scherp opletten, dan is het modernisme ook onder ons al verder gevorderd, dan wij zouden willen toegeven. Hebben wij niet vaak juist moeite met de overeenstemming die er is tussen verhalen uit het Oude Testament en "de geest van Jezus Christus", zoals Rev. Weatherhead het noemt? En dat zal moeilijk, of beter: onoplosbaar blijven als wij niet terugkeren tot dat, wat Prof. Zuidema onder worden bracht. De heilsgeschiedenis (daar hoort het Oude Testament ook bij!) is het handelen van God. Van God! En die geschiedenis is er om de feiten. Hoe vaak wordt er niet vooral in Mattheus gezegd, dat hetgeen plaats vond, plaats vond **opdat** vervuld zou worden, wat door de profeten voorzegd was.

Indien wij de Schrift niet in zijn eenheid als Gods openbaring blijven zien en haar alleen zo blijven bestuderen, komen wij uiteindelijk op hetzelfde punt uit als Rev. Weatherhead en zovele modernen met hem. Als wij in het Oude Testament het handelen Gods niet meer zien, dan komen wij tot dezelfde conclusie, als waartoe Rev. Weatherhead komt, als hij spreekt over de "moordpartij van Jozua". Het modernisme wil van dit handelen Gods niet weten en meent, dat dit in tegenspraak is met "de geest van Jezus Christus". Dit klinkt wel heel vroom en is natuurlijk bedoeld als een "geest van liefde". Maar intussen zullen dan ménsen uitmaken wat behoort tot de "geest van Jezus Christus". Daarmede is dan de autoriteit van de Heilige Schrift afhankelijk gemaakt van ons oordeel. En zo gauw wij mensen zullen uitmaken hoever de autoriteit van Gods Woord reikt, is er van die autoriteit niets meer over.

D. F.

BELANGRIJKE ZENDING NAAR SURINAME

Het schip "Willemstad" van de K.N.S.M. is 21 September j.l. uit Amsterdam naar Suriname vertrokken met aan boord 200 kubieke meter kisten met goederen, bestemd voor het inrichten van het ziekenhuis in Suriname, dat kon worden gebouwd dank zij de opbrengst van de door Johan Bodegraven geleide actie "Viermaal Z.N.". Surinaamse verpleegsters, die in Nederland hun opleiding volgen, waren op de Surinamekade aanwezig om te "assisteren" bij het inladen van de laatste kist van deze belangrijke zending. De heer met bril is Mr. Einaar, gecommitteerde voor Suriname.

De Gereformeerde Kerken van Australie en de Oecumene

De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken van Australië die in Augustus in Geelong werd gehouden, nam met algemene stemmen het volgende besluit:

I. De Synode besluit zich niet aan te sluiten bij de Wereldraad van Kerken.

GRONDEN:

1. De oecumenische tolerantie en dogmatische onverschilligheid die binnen de Wereldaard van Kerken heersen, en die blijken uit:

a. *De houding van de Raad tegenover zijn eigen basis.*
Omdat de Wereldraad niet bereid is te verklaren op welke wijze zijn basis moet worden geinterpreteerd, heeft de Raad zelf de weg opengesteld voor vrijzinnige kerken om als lid toe te treden, wat ook de feitelijke toestand is.

b. *Zijn beschouwing inzake de eenheid van de kerk.*
De Wereldraad beweert dat in principe deze eenheid van de kerken reeds bestaat, zonder echter melding te maken van de diepe verschillen tussen orthodoxie en modernisme, en de fundamentele afwijkingen van het Evangelie zoals die in vele van de deelnemende kerken wordt gevonden.

c. *Zijn streven naar kerkelijke vereniging.*
De oproep van de Wereldraad tot eenheid, die op zichzelf aanvaardbaar is, schijnt deze vereniging aan te moedigen, zelfs daar waar er geen fundamentele overeenstemming is inzake de leer en de boodschap.

2. Dergelijke gronden werden aanvaard door de Gereformeerde Oecumenische Synode van Edinburgh in 1953, toen deze de leden-kerken adviseerde zich niet bij de Wereldraad aan te sluiten.

II. Teneinde onze oecumenische plicht op een positieve wijze te vervullen wordt de commissie voor oecumeniciteit gecontinueerd om:

1. Het werk van de Gereformeerde Oecumenische Synode te bevorderen, en dit werk zo vruchtbaar mogelijk te maken.
2. De mogelijkheden voor oecumenische besprekingen en activiteiten met andere conservatieve kerken van verschillende belijdenis, die eveneens om leerstellige redenen geweigerd hebben zich bij de Wereldraad aan te sluiten, te onderzoeken en te bevorderen.

3. In ons land, in samenwerking met de Federale Raad Commissie, de bestaande contacten met andere kerken van gereformeerde belijdenis zo veel mogelijk te versterken, opdat deze kerken dichter tot elkaar mogen worden gebracht.

4. De kerken op de hoogte te houden met de verdere ontwikkelingen van de oecumenische studies van Gereformeerde Kerken in overzeese landen.

5. Gepaste middelen te gebruiken om de oecumenische belangstelling en de kennis van de leden van onze kerken, ook van de jonge leden te bevorderen. In het bijzonder moeten middelen en wegen worden gezocht om hun onderricht en adviezen te geven, inzake oecumenische problemen.

6. Van de kerken tenminste twee diakonale collecten per jaar te vragen en deze te verdelen door middel van een Gereformeerde (of Evangelische) World-relief-organisatie.

(ICN)

Religeuze Problemen in het tegenwoordige Israel

Via *Philadelphia* nemen we hier over wat Per Taeg-Hansen schreef in *Kontakt met Israel.*

Het jaar 1962 heeft verhoogde spanningen en verscherpte verschillen tussen de godsdienstige en niet-godsdienstige kringen in Israel gebracht. Een aantal betreurenswaardige ongeoorloofde handelingen van godsdienstige extremisten heeft een grote invloed gehad op de publiciteit, in het bijzonder de ontvoering van het kind Jossele van zijn ouders, om zijn orthodoxe opvoeding te verzekeren, en een pijnlijk incident in de buurt van Tel Aviv. Het gaat hierbij om de vraag: **Moet het nieuwe Israel een** theocratie onder orthodoxe leiding zijn of een moderne democratie onder liberale leiding?

Het is al lang duidelijk geweest, dat een reële oplossing van deze actuele vragen moet worden gevonden. Iedere dag gevoelt men, hoezeer men behoefte heeft aan een hoogste autoriteit, om alle verschilpunten te regelen. Zo hoort men ook hier en daar spreken van de wederoprichting van het "Sanhedrin", de vroegere Hoge Raad, de **vroegere hoogste religieuze en juri**dische autoriteit in Israel. Hoe gecompliceerd en ernstig de toestand is, blijkt uit de woorden van de oude rabbijn Dr. M. Nurock, lid van het parlement: "Broederhaat bedreigt ons bestaan — Onze godsdienst is zuiver nationaal. Het is moeilijk vast te stellen waar het godsdienstige begint of het nationale ophoudt. Alle Feest- en Gedenkdagen hebben een nationale achtergrond. Bij ons is het nationale onafscheidbaar met het godsdienstige verbonden".

Dr. Herzl, de profetische verkondiger van de Jodenstaat, proclameerde in de openingsrede van het Zionisten-congres: "Voor de terugkeer tot het Jodenland — de terugkeer tot het Jodendom."

Tegenover **deze opvatting van de** gematigde orthodoxen staan andere leden van het parlement, zoals b.v. Prof. Evi Jabotinsky in Haifa, die van mening is, dat deze precaire situatie voor alle burgers alleen maar opgelost kan worden door de scheiding van staat en godsdienst. Hij wijst **staatkundige dwang** in godsdienstige **zaken absoluut af en** acht wederzijdse tolerantie, achting en hulp van beide delen van het volk noodzakelijk om de gemeenschappelijke historische opdracht te vervullen.

Tussen deze partijen in zoeken Joodse leiders, zoals een woordvoerder van de partij van Ben Goerion, Zitzak Koren en Dr. Goldstein in Jeruzalem een realistische compromis-oplossing in een regime van co-existentie, van tolerantie en van wederkerige verhoudingen van de beide groepen. "Als een in de ruimste liberaal godsdienstige zin religieuze Jood, geloof ik," zei Dr. Goldstein, "dat onze godsdienst aan grote delen van de jeugd kan worden bijgebracht, als men geheel van dwangmaatregelen afziet en zich beperkt tot het middel van volksopvoeding."

Zo zijn de meeste persoonlijkheden, die zich van hun verantwoordelijkheid bewust zijn het daarover eens dat een met geweld opgedrongen geloof eigenlijk geen geloof is. Onze "Sabres" (de in Israel geboren generatie) staan in het conflict van hun generatie op tegen de religie van de vaderen en rebelleren. Geestelijk bevinden zij zich in een vacuum, dat ze tenslotte tot de vraag zou kunnen brengen, of er op deze wereld toevluchtsoorden zijn, waar zij hun nood zouden kunnen ontlopen.

De bekende redacteur van het Bialik Instituut in Jeruzalem Moshe Meisels, die zelfs de Bialik prijs voor Hebreeuwse literatuur ontvangen heeft, sprak bij de receptie uit: "Wij zijn allen diep geschokt door het geestelijke vacuum van onze jeugd, die geen ideeën en idealen heeft, zowel algemeen als zionistisch gesproken, als men van deze uitdrukking trouwens in Israel nog durft gewagen. Wat ons volk heeft tezamen gehouden: Thora, geloof en traditie, daarvan zijn wij reeds 150 jaar in de verstrooiing los gemaakt. Onze identiteit en onze bestemming zijn problematisch geworden: onze psychologische identiteit en culturele identiteit en het gehele doel van ons leven."

"Heden zijn wij in de staat Israel niet slechts van God vervreemd geraakt, maar ook dichter bij de wereld gekomen. Wij staan weer midden in het leven der wereld — als een bijzonder volk. Wij staan niet meer tegenover een wereld van heidenen — niet Joden — maar tegenover een wereld van naties die zich in het dilemma bevinden tussen idee en karakter. Overal hoort men uitroepen als: "verwarring, leegte, onverantwoordelijkheid, decadentie". Wij zijn niet tevreden met alleen maar ons bestaan. Wij beleven de geboorteweeën van de messiaanse tijd. Iedere geboorte is moeilijk; als het kind geboren is vergeet men de geleden pijn. De roep uit Israel over verwarring, leegte en teleurstellingen toont ons dat de tijd van de grote verrijzenis van Israel naderbij komt."

(ICN)

In Europa bestaan plannen voor de bouw van een brug tussen Frankrijk en Engeland. Niet minder opzienbarend zijn echter de plannen die Argentinië en Uruguay hebben om een brug over de monding van de Rio de la Plata te gaan bouwen. Deze brug is berekend op een lengte van ca. 30 mijl. De ontworpen oeververbinding zal betekenen dat de reisafstand tussen Buenos Aires en Montevideo met ca. 625 mijl bekort zal worden.

De deskundigen van beide landen plegen thans overleg over de uitvoering van het projekt, waarvoor de eerste kosten op ruim 25 millioen dollar zijn berekend. Indien men dit jaar nog met de bouw kan beginnen zou men de brug over ca. 8 jaar gereed kunnen hebben.

CALVINIST-CONTACT

DUTCH-CANADIAN CHRISTIAN WEEKLY

P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont.
Phone 547-1488 and 547-1489

Editorial Committee: Revs. J. Geuzebroek (president), F. Guillaume, Dr. R. Kooistra, J. Van Harmelen, A. H. Venema (secretary).

Managing Editor: D. Farenhorst.

Publisher: Guardian Publishing Company Ltd., Hamilton, Ont.

Calvinist-Contact is published Friday every week.

Closing date: Saturday before date of issue.

Subscription price: $ 4.00 per year.

Ingezonden

RECHT EN VRIJHEID

Op vrijdag 28 september 1962 verscheen ons comité voor de speciale commissie ter bestudering van arbitrage in arbeidsaangelegenheden, ingesteld door de procureur-generaal van Ontario. De middagzitting werd geheel gewijd aan een aanbieding van de 'United Electrical, Radio and Machine Workers of America', de zogenaamde 'UE', en van ons comité. Daar de United Electrical Workers het eerst aan de beurt waren, was er dus ook een mooie gelegenheid het memorandum van die organisatie te beluisteren. Dat bleek de moeite waard te zijn.

We zouden de aanbieding van de UE zelfs kunnen samenvatten in de woorden: "Minder arbitrage, meer staken". Dit lijkt op het eerste gezicht wel wat kras, maar het is toch heus zo. Herbestudering van het document van de UE, dat we deze week nog konden bemachtigen, spelt dit wel letterlijk uit. De argumentatie was ongeveer als volgt: de Arbeidswet bedoelt het aantal stakingen te verminderen, en derhalve bevat zij bepalingen aangaande verplichte arbitrage inzake geschillen plus het verbod van uitsluiting, 'lockout'. Deze bepalingen zijn veel te veel ten gunste van de werkgever, en in het nadeel van de **werknemers.**

Er zijn vele geschillen die niet via arbitrage geregeld kunnen worden, omdat de aard van de klacht inhoudt dat het ter plaatse gecorrigeerd moet worden, b.v. de temperatuur in de werkplaats is te hoog. De enige remedie is dan het werk neer te leggen. De aanbeveling van de UE: arbitrage moet geheel vrijblijvend zijn, want dan krijgen we **minder stakingen.**

Tegenstrijdig? We zouden het wel zeggen. Toch is dit wel in lijn met de geest, met de overtuiging die in het memorandum van de UE naar voren komt telkens weer. Men spreekt daarin bijvoorbeeld over werkgevers en "zij die genoodzaakt zijn hun arbeid aan hen te verkopen".

Om nog een voorbeeld te geven, onvertaald: "When workers observe a shopmate being victimized, it is almost instinctive for them to rally to his side, to stand beside him en make his cause their own. "A hurt to one is a hurt to all" — "In unity there is strength" — these are more than slogans among workers. They have been a way of life, having made it possible to resist and hold off vicious methods used by many employers to block organization and smash unions".

U gevoelt wel het geweldige contrast dat er was toen onze advocaat onze aanbieding kon voorlezen, en waar wij gelijk in een korte uiteenzetting over de doelstellingen van ons comité als een van onze eerste programmapunten naar voren brachten: "To carry on a programme of education, based on the Word of God, for the promotion of justice and liberty in the field of labour relations". Waar wij ook trachtten duidelijk te maken dat ook vakorganisaties dienen te handelen in overeenstemming met de richtlijnen voor ons leven die God ons in Zijn Woord geeft. Waar wij ook zeiden dat wij niet het bestaansrecht betwisten van niet-Christelijke organisaties (en wij bedoelen natuurlijk recht met een kleine "r"), maar waarin wij wel aan de orde stelden dat deze organisaties geen bevoegdheid bezitten aan anderen hun mening op te leggen.

Uiteraard werd dit met enkele recente voorbeelden gestaafd. Dat echter niet alleen. Onze rechtskundige adviseur bewees op zeer duidelijke manier dat de huidige uitleg in de Arbeidswet, waarin slechts gesproken wordt van twee partijen in een geschil, namelijk de werkgever en de werknemersorganisatie, in feite strijdt met de jurisprudentie. Dat de mogelijkheid geopend dient te worden voor een werknemer om zelf deel te nemen aan een arbitrage dispuut als onafhankelijke partij, om zelf een geschil aanhangig te maken waar zijn bond onwillig is dit te doen.

Het is bijvoorbeeld zo, dat in bepaalde gevallen de belangen van de werknemer in strijd zijn met de belangen of de doelstellingen van de organisatie. In concreto, waar de organisatie als nevenfunctie heeft zichzelf in stand te houden, en waar deze functie ook contractueel is vastgelegd.

Het is natuurlijk onmogelijk in een paar woorden precies te vertellen wat in een veertien pagina's werd uiteengezet, en wat in enkele voorgestelde aanvullings-clausules voor de Arbeidswet werd samengevat. Wel kunnen wij nog zeggen, dat de secretaris van de commissie, professor H. W. Arthurs van de Osgoode Hall Law School enkele dagen na de zitting aan onze advocaat voorstelde, ons memorandum te publiceren in de Canadian Bar Review, het periodiek van de Rechtswetenschap. Wel een compliment bij uitnemendheid.

Na het voorlezen van ons document kwam er natuurlijk een aantal vragen en opmerkingen van de commissieleden. De advocaat die "Labour" vertegenwoordigde, Mr. J. H. Osler, Q.C., merkte prompt op, dat de bedoeling van ons comité veel verder ging dan het onderwerp van arbitrage, en sprak zijn bewondering uit voor de wijze waarop ons punt naar voren werd gebracht, alhoewel hij tegelijk zei dat hij het volkomen met ons oneens was. De vertegenwoordiger van "Management", de advocaat Mr. G. S. P. Ferguson, Q.C., vroeger lid van de Ontario Labour Relations Board, sprak niet alleen zijn bewondering uit, maar betuigde zelfs zijn instemming.

Een ander lid van de commissie, ook een "Labour" representant, Mr. G. Russell Harvey van de Ontario Labour Relations Board, deed weer zijn uiterste best de term "Christelijke beginselen" verdacht te maken, wat echter niet gelukte dank zij de vlotte en duidelijke uiteenzetting van onze rechtskundige.

Over het geheel genomen kunnen wij zeggen voorlopig tevreden te zijn met de reactie op onze aanbieding. Het is inderdaad wel treffend dat ons nog zoveel gelegenheid geboden wordt een klaar getuigenis te geven, en feitelijk is het alleen maar jammer dat wij niet eerder met dit werk konden beginnen. De hoeveelheid werk die ons nog wacht noopt ons dan ook aller steun te vragen, daar het toch de Here is die ons in de gelegenheid stelt Zijn Woord uit te dragen.

Wij wachten dan ook maar rustig af in hoeverre onze eerste pogingen vrucht zullen dragen, in rustig vertrouwen.

De besprekingen met de Religion Labour Council waarvan wij de vorige week melding maakten, zullen ook in de toekomst worden voortgezet. Veel kan hier niet van gezegd worden, daar de afspraak gemaakt is alles binnenskamers te houden.

Wel verzoeken wij U niet te aarzelen contact met ons op te nemen indien U met een probleem zit, want wij geven gaarne alle hulp die wij maar kunnen geven.

Geeft U ons dan Uw hulp om ons werk mogelijk te maken?

H. Kuntz,
Committee for Justice
and Liberty,
P.O. Box 151, Rexdale, Ont.

Zonsondergang

De zon gleed in haar gouden bed,
vanaf de aarde leek het net
of aan de verre horizont
de lucht in lichterlaaie stond.

Het dek van 't gouden bed was rood.
En 't licht dat van de aarde vlood
omvatte nog het zwart kontoer
van bomen, als met parelmoer.

De stad, fabrieken en een kerk,
scherp afgetekend tegen 't zwerk,
omfloersd door 't gouden avondlicht
ontving daardoor dit blij bericht:

De aarde en haar volheid zijn
voor altijd, ja voor eeuwig Mijn.
En rijker dan deez' gouden wade
omstraalt U 't Licht van Mijn genade.

A.L.

De Vlucht van Astronaut Schirra

Het is opvallend hoe vlug wij mensen aan de dingen wennen. Toen de eerste astronaut en kort daarna de eerste Amerikaan de lucht in gingen, hield het mensdom de adem in. Het was het gesprek **van de dag.**

Sinds de eerste vlucht zijn negentien maanden verlopen en hebben zeven mannen de vluchten gemaakt. Maar wij gaan het al gewoon vinden. Er waren verscheiden mensen, die niet eens wisten, dat Walter M. Schirra rond de aarde cirkelde, tot zij via de radio of in de krant het nieuws vernamen, dat hij veilig geland was. Wij passen ons inderdaad verbazend snel **aan.**

Toch was het een gebeurtenis. Schirra is zesmaal rond geweest in een tijd van negen uur en 13 minuten. In die tijd legde hij een afstand af van 165.000 mijl. In de Stille Oceaan lag het Amerikaanse vliegdekschip "Keasarge" op hem te wachten. Ondanks de enorme afstand landde de "Sigma 7" op vier mijl afstand van het vliegdekschip, hetgeen een opmerkelijk correcte berekening doet zien.

Op zichzelf was de vlucht van Schirra een geweldige prestatie. Toch was het slechts een kleinigheid vergeleken met wat de Russen in Augustus van dit jaar presteerden. De laatsten hebben kans gezien om resp. vier dagen en drie dagen lang rond de aarde te blijven cirkelen. Bovendien hebben de twee Russen die deze vluchten ondernamen, elkaar op die geweldige hoogte ontmoet op een afstand van drie mijl.

De vlucht van Schirra was bedoeld als een voorloper voor een volgende vlucht, die achttien maal rond de aarde zal zijn in één dag. Schirra heeft nagenoeg geen moeite ondervonden. Daarbij gevoegd de juistheid in berekening, die bleek uit de landing, hebben de Amerikanen weer wat moed gekregen, hoewel iedereen beseft dat de Russen een grote voorsprong hebben, die niet gemakkelijk in te halen zal zijn.

Very important for all those interested in Christian Education!

Section Hamilton of the ONT. ALLIANCE OF CHR. SCHOOLS extends an invitation to come to a

MEETING

in which Dr. PAUL G. SCHROTENBOER will explain our proposed Educational Creed.

Place: Hamilton, Immanuel Chr. Ref. Church, Mohawk Rd. West.
Time: Wednesday, October 17, 8.00 o'clock p.m.

PARENTS, TEACHERS, BOARDMEMBERS — EVERYONE IS INVITED TO ATTEND THIS IMPORTANT MEETING.

Third All Ontario Diaconal Conference

OCTOBER 13, 1962

10 A.M. in the Immanuel Christian Ref. Church, Brampton, Ont. (Church Street)

Morning Session:
about: "The Deacon in Today's World."
Dr. P. Y. DE JONG,

Afternoon Session:
"The Christian Reformed Relief Committee."

Rev. J. VAN HARMELEN will give a report on Salem Christian Sanitarium Ass. Inc.

AN INVITATION FOR ALL THOSE INTERESTED IN THE WORK OF THE C.L.A.C.

C.L.A.C. LOCAL 21 WESTON will have their

Publicity Meeting

on Friday, October 19th, at 8 P.M.

Place: 2nd Chr. Ref. Church of Toronto.

REV. J. QUARTEL will speak on:
"The world situation today in the light of the Scripture."

COME ONE — COME ALL!

Professor Berkouwer naar het Concilie te Rome

Volgens een bericht in het Dagblad "Trouw" heeft Prof. Dr. G. C. Berkouwer, hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, uit Rome een uitnodiging ontvangen om officieel als gast het tweede Vaticaanse Concilie bij te wonen. Prof. Berkouwer heeft deze uitnodiging, die hij als enige Nederlander ontving, aanvaard.

Mr. Bernard Zylstra, die ons dit bericht uit Amsterdam stuurde, tekent hierbij aan, dat deze uitnodiging voor Prof. Berkouwer een hoge onderscheiding betekent. Deze onderscheiding heeft hij verdiend door zijn uitstekende belichting van de Roomse levens- en wereldbeschouwing gedurende de laatste twintig jaar. De onderscheiding geldt echter ook de Vrije Universiteit en de Gereformeerde Kerken in Nederland, waar Prof. Berkouwer predikant is. Opvallend is dat Rome de z.g. "midden-orthodoxie" in Nederland is voorbijgegaan. Waarschijnlijk is dit het gevolg van het feit, dat vanuit geestelijk en bijbels standpunt gezien, Rome meer verwantschap voelt aan de opvattingen van Prof. Berkouwer, dan aan die van de "midden-orthodoxie".

Uit het Dagblad "Trouw" zelf nemen wij nog het volgende commentaar over:

In rooms-katholieke kringen in ons land is de uitnodiging aan prof. Berkouwer met grote voldoening ontvangen. Men beschouwt dit als een teken van het feit dat thans ook in Rome de vragen die de reformatie stelt aan de rooms-katholieke kerk serieus worden genomen.

Prof. Berkouwer zal evenals de andere persoonlijk genodigden en de waarnemers die door een aantal reformatorische kerkenbonden naar Rome worden gezonden, toegang krijgen tot alle vergaderingen van het concilie, ook tot de besloten en geheime bijeenkomsten. Nog niet eerder is het in de geschiedenis voorgekomen, dat de rooms-katholieke kerk zover ging. Trouwens ook andere kerken plegen nooit buitenstaanders toe te laten tot hun besloten, interne besprekingen.

In de invitatie, die prof. Berkouwer heeft ontvangen, mag men een erkenning zien van de wetenschappelijke arbeid, die de Amsterdamse hoogleraar met name ten opzichte van het kritisch onderzoek van de rooms-katholieke theologie verricht. In 1940 publiceerde hij 'n studie over "De strijd om 't rooms-katholiek dogma" en daarna verscheen zijn zeer bekend geworden boek "Het conflict met Rome". In 1958 hield hij aan de Vrije Universiteit een rectorale oratie over "Verdienste of genade — centraal hoofdstuk in de geschiedenis van de controverse". In Amerika verscheen van zijn hand een werk over "Recent developments in roman-catholic thoughts". Voorts publiceerde hij talrijke artikelen niet alleen in theologische vaktijdschriften, maar ook voor 'n bredere kring in het "Gereformeerd Weekblad" en in "Trouw" over de verhouding tussen Rome en de reformatie. Ook nam hij deel aan het gesprek tussen reformatorische en rooms-katholieke theologen in ons land.

VERHOOGDE ACTIVITEIT VAN DE C.L.A.

Zoals tijdens de laatste Conventie van de Christian Labour Association of Canada was besloten, zou een tweede "business agent" worden benoemd. De organisatie breidt zich gestadig uit en het vele werk kon niet meer door Mr. G. Vandezande, de eerste business agent, alleen worden gedaan.

Wij vernemen dat thans als tweede functionaris is benoemd Mr. H. Antonides te Sarnia, Ont., een in C.L.A. kringen bekende persoonlijkheid. Mr. Antonides heeft reeds jarenlang een leidende functie bekleed in de christelijke vakbeweging en geniet allerwege waardering en vertrouwen.

De benoeming van Mr. Antonides werd op 24 September j.l. van kracht.

Prof. Dr. Ir. H. Van Riessen over:

De Ware Eenheid van het Leven

De grote rondreis, die Prof. H. Van Riessen door Canada en de U.S.A. gemaakt heeft is bij het verschijnen van dit nummer bijna ten einde. Wij durven geen schatting te maken omtrent het aantal mensen, dat de professor ook ditmaal heeft beluisterd, maar het zal beduidend zijn. Deze mensen hebben een grote voorsprong op hen, die Professor Van Riessen niet hebben gehoord, want niemand die naar hem luistert, ontkomt aan de doordringende boodschap die deze Nederlandse hooggeleerde brengt.

Wij hebben ons afgevraagd wat het geheim is van deze spreker. Als hij spreekt voor studenten, dan houdt hij hen zonder moeite zo'n anderhalf uur in ademloze stilte vast. Dan spreekt hij hun taal en gaat diep, heel diep op het onderwerp in. Spreekt hij in een plattelandsomgeving, dan is het al niet minder. Is het zijn ongedwongen manier van spreken, ontdaan van alle opsmuk en rethoriek? Of is het de glasheldere uiteenzetting van wat de Bijbel heeft te zeggen over alle leven? Het zal wel een combinatie zijn van die twee. Want Professor Van Riessen staat gewoon met zijn hoorders te praten, heel gewoon. Maar intussen gaat hij met hen graven, diep graven in de Openbaring Gods om te zien hoe God wil dat wij leven zullen en ons leven zullen inkleden. Hij heeft zijn horloge wel in zijn hand, maar hij trekt zich van de tijd niet veel aan. Daar is het onderwerp ook veel te belangrijk voor. Hij zegt zo maar tegen de voorzitter van de vergadering, dat die maar op de tijd moet letten, want daar kan hij zelf zich niet mee bemoeien.

Wij hebben het voorrecht gehad (en wij bedoelen inderdaad voorrecht) om Professor Van Riessen in Jarvis, Ont. te horen. Het was slecht weer: storm en regen met slipperige wegen. Maar zij waren toch gekomen, niet alleen uit Jarvis, maar ook uit andere plaatsen. Een der aanwezigen had zelfs zijn tape-recorder meegenomen. Die wil het dus thuis nog eens horen. Het is te hopen, dat de man veel visite krijgt, want het is de moeite waard om zo'n uiteenzetting van de ware eenheid van het leven te horen, en er goed over te denken.

Professor van Riessen begon met te zeggen, dat het doel van zijn lezingen was, om de gedachte aan een christelijke universiteit, zoals de ARSS die als doel gesteld heeft, levend te houden (of te maken).

DE "COMMUNITY"

Zo'n eigen, vrije universiteit is dadelijk reeds een breuk in de gemeenschap, de "community". Die gemeenschap of community is iets zeer kostbaars op dit Amerikaanse continent. Wij horen bij elkaar en een ieder, die hierin verstoring brengt, moet rekenen op tegenstand.

Die gedachte van dit "bij elkaar horen" is trouwens niet alleen hier te vinden. Men vindt dat ook sterk terug in de Wereldraad van Kerken.

Het woord antithese heeft voor velen een onprettige klank gekregen. Antithese immers duidt op scheiding. En men wil geen scheiding, men wil eenheid, eendracht. Vandaar dan ook dat velen de antithese als zonde zien. Wij moeten echter, aldus Prof. Van Riessen, beginnen met het leven te zien als religieus; alles is uit God, door God en tot God (Rom. 11 : 36). Zo ziet God het leven. En dit te geloven en toe te passen is geen breuk teweegbrengen, maar nazeggen, wat God gezegd heeft. De breuk komt juist, wanneer wij zelfstandig willen zijn. Ons verlangen naar onafhankelijkheid is de zonde, is de breuk. Wij willen los van God en op ons zelf staan, alleen echter om uit te vinden, dat dit niet mogelijk is. Adam werd na de zondeval niet onafhankelijk, hij **dácht** alleen dat hij het werd. Het streven naar onafhankelijkheid doet echter de religie in de mens niet teniet. Als God wordt losgelaten, gaat de mens iets anders zoeken. En dat doet hij omdat hij als een religieus wezen is geschapen. Hij kan niet zonder religie.

Van nature wil de mens in zijn zoeken naar de eenheid van zijn leven de Christus niet erkennen. Maar aleen Christus heeft het antwoord op de levensvragen. "Ik ben de Weg... niemand komt tot de Vader dan door Mij." De antithese is in wezen de tegenstelling Christus of Satan. "Ja," zeggen tot Christus betekent dienst aan God. "Neen" zeggen tot Christus betekent dienst aan de gemeenschap, los van God. Dan raakt men verzeild in het socialisme en in het nihilisme.

Die antithese komt uit in het leven van de gelovige. Hij weet dat Christus in zijn leven heeft overwonnen. Dit betekent dat Satan op de terugtocht is, maar op die terugtocht tracht hij te verderven wat hij maar kan.

Ook de gelovige is altijd in de verleiding de dingen los te maken van God. Hij komt dat tegen in zijn zorg voor het welzijn van de organisatie, in zijn zorg voor de toekomst van zijn kinderen, in zijn bezorgdheid bij ziekte en tegenslag.

NATUUR EN GENADE

Hij komt dat ook tegen in het scheiden van religie en dagelijks leven. Uitvoerig stond Prof. Van Riessen stil bij de invloed, die het Rooms-Katholicisme heeft gehad en nog heeft. Rome spreekt van twee terreinen: natuur en genade. Er is een stuk van het leven, dat buiten de verlossing in Jezus Christus valt. De verlossing in Christus heeft dan betrekking op het bovennatuurlijke, maar dat is het terrein van de kerk. Het leven van alle dag valt daar niet onder. Vandaar dat een Rooms Katholiek soms de indruk van een gespleten persoonlijkheid geeft.

De gemeenschaps- of community-gedachte, zoals wij die op dit continent zo vaak ontmoeten, is in wezen ook een scheiding van natuur en genade. Men beschouwt de genade dan als iets strikt persoonlijks. Dat is de persoonlijke verhouding die iemand tot God heeft, maar dat moet ook persoonlijk blijven. De rest van het leven valt daarbuiten. In die zin staat dus ook de community los van God. Sterk valt dit hier op wanneer wij willen dat onze kinderen de christelijke school bezoeken. Dat beschouwt men dan als het opleggen van een strikt persoonlijk iets aan de gemeenschap, en dat mag niet. Geloof moet men — zo zegt men dan — persoonlijk houden en de gemeenschap onaangetast laten. Maar in feite betekent dit dat die gemeenschap los gemaakt wordt van God. En wat met de lagere school gebeurt, zal straks, indien God ons ooit een christelijke universiteit wil geven, ook met die universiteit gebeuren. Men zal zulk een universiteit als een inbreuk op de gemeenschap beschouwen.

Nu zijn er, aldus Prof. Van Riessen, die een brug willen slaan tussen natuur en genade. Men zal echter ondervinden, dat uiteindelijk dan de natuur de overhand krijgt. Spreker waarschuwde zijn gehoor, dit probleem niet te onderschatten. Vroeger bad de boer voor goed weer voor zijn oogst. Door de technische vindingen schijnt zo'n gebed al meer overbodig te worden. De boer hoeft niet zo erg meer op God te vertrouwen, naar het schijnt. De techniek heeft overgenomen.

Het is dan ook te verklaren, dat de ongelovigen de godsdienst bestrijden, omdat de godsdienst de vooruitgang tegenhoudt. Te zeggen dat men afhankelijk is van God remt de ontwikkeling van het menselijk kunnen. Zo komt Marx er toe om de godsdienst de opium voor het volk te noemen. En zo komt Nietzsche er toe om te zeggen: God is dood. Maar als God dood is, gaat er meer aan. Als God dood is, dan heeft Zijn Woord niets meer te betekenen. En als Zijn Woord niets meer te betekenen heeft, dan heeft Zijn Wet afgedaan. En als Zijn Wet afgedaan heeft, dan heeft wetteloosheid zijn intrede gedaan. Dit betekent chaos, ontbinding.

Dergelijke filosofieën laten niet na hun uitwerking te hebben. Van alle kanten roept men om gemeenschap, maar men vindt die niet, juist omdat gemeenschap alleen mogelijk is in de band met God. Los van God is er geen gemeenschap mogelijk, dan alleen de dwang-gemeenschap, dat is communisme. Maar in wezen is dat geen gemeenschap.

ONZE TAAK

In deze tijd van het zoeken naar gemeenschap, heeft de gelovige een taak. Rome meent dat men met één been in de realiteit van het dagelijks leven moet staan en met het andere been in de genade. Principieel zijn wij het daar niet mee eens, maar in de praktijk doen wij vaak hetzelfde. Zaken zijn zaken, en kunst om de kunst. Zo maken wij ook delen van ons leven los van God. Satan doet zijn uiterste best om ons in die gedachtengang te sterken. Dat spreekt vooral als wij welvarend worden. Ons inzicht en ons kunnen worden dan dingen, waarop wij gaan vertrouwen.

Wij spreken graag over gemene gratie. Daarbij denken wij dan b.v. ook aan al die vriendelijke mensen, die in hulpvaardigheid ons, die van Nederlandse afkomst zijn, nog veel kunnen leren. Wij maken dan echter zo licht de fout, dat wij die gemene gratie of algemene goedheid beschouwen, als iets dat nog van het oorspronkelijke is overgebleven, iets dat nog niet door de zonde is aangetast, iets dat dan toch blijkbaar nog buiten God om kan bestaan.

Onze taak is aan de ene kant erg moeilijk: wij moeten zien (en zeggen) dat alles is verzondigd en dat alles en allen van genade moeten leven. Aan de andere kant is de taak erg eenvoudig. Het is onze omgang met het Woord van God. En dat Woord van God leert ons, dat wij pelgrims zijn. Dat wij op zoek zijn naar een andere stad. Wie hier vreemdeling (**vreemdeling** — in de gemeenschap of community) is kan hier wonen.

In het Koninkrijk Gods hebben de dingen een andere richting. In de gemeenschap gaat het er om, wat wij kunnen vasthouden, hoe wij een ieder in zijn waarde kunnen laten. In het Koninkrijk Gods geldt het: wie zijn leven zal willen verliezen, om Mijnentwil, die zal het vinden.

In dit leven, waar men zo op zoek is naar de gemeenschap en waar die gemeenschap zo sterk beschermd moet worden, lijkt een eigen universiteit een onmogelijkheid. En God alleen weet, of die universiteit er ooit zal komen. Maar onze taak is ook op dit gebied, de eenheid van het leven te erkennen. Ook de christelijke universiteit moet voor ons voor alles, ook vóór de community, een streven zijn waarin God de eerste is.

KONINGIN JULIANA ONTVANGT CANADESE OUDERS

Op uitnodiging van het Nederlandse Oorlogsgraven Comité zijn een aantal ouders, wier zonen bij de bevrijding van Nederland gedurende de tweede wereldoorlog sneuvelden, in Nederland op bezoek. Het voornaamste doel uiteraard is het bezoek aan de oorlogsgraven.

Koningin Juliana heeft de gasten op het paleis Soestdijk ontvangen en zich in de tuin van het paleis enige tijd met hen onderhouden. De oudste van het gezelschap is Mrs. E. Gibbons uit Kitchener, Ont., die reeds 88 jaar is en wier zoon sneuvelde in de strijd bij Arnhem.

Aan de Koningin werden bloemen aangeboden door Mrs. Margareth A. Woof van Lunenburg, N.S., wier zoon als vliegenier van de Royal Canadian Air Force de dood vond bij Vlissingen.

De tachtig-jarige Mrs. C. O'Leary uit Pembroke, Ont. zei, toen zij Koningin Juliana ontmoette: "Nu kan ik sterven. Ik heb mijn zoon ontmoet en ik weet dat hij een vredige rustplaats heeft gevonden." Mrs. O'Leary was vergezeld van haar zoon, wiens broeder overleed in de slag bij Arnhem. De twee broers hadden elkaar beloofd, dat indien een van hen zou sneuvelen, de ander er voor zou zorgen, dat hun moeder een reis naar Nederland zou kunen maken om het oorlogsgraf van haar zoon te bezichtigen.

EXPORTBEVORDERINGS-CAMPAGNE VAN CANADA WORDT NOG MEER GE-INTENSIVEERD

Het Federale Departement van Handel heeft een plan dat men "Operation World Markets" heeft gedoopt, geannonceerd, dat in een periode van 6 weken in het voorjaar van 1963 zal worden gerealiseerd.

Van 23 tot 31 maart 1963 (de eerste fase) zal een buitenlandse aankoopmissie voor machines en andere industriële uitrusting op kosten van de Canadese regering een bezoek aan ons land brengen. In totaal zullen 200 buitenlandse inkopers worden geïnviteerd. Zij zullen worden vergezeld door de Canadese handelsraden in de diverse landen gestationeerd. Grote Canadese bedrijven zullen worden bezocht, teneinde de buitenlandse kopers te tonen wat ons land te bieden heeft.

De tweede fase van het wel zeer ambitieuze plan van Minister Hees valt samen met een tentoonstelling van Canadese produkten, die van 2 tot 4 april 1963 op het terrein van de National Exhibition in Toronto zal worden georganiseerd, en waaraan 400 Canadese firma's zullen deelnemen. Voor deze tentoonstelling zullen 500 andere buitenlandse inkopers worden uitgenodigd.

Van 4 tot 11 april (dit is de derde fase) zullen de Canadese handelsraden in Ottawa besprekingen voeren met ambtenaren van het Departement en zullen de Canadese handelsraden in Ottawa besprekingen voeren met ambtenaren van het Departement en zullen marktanalyses worden opgesteld.

Van 16 april tot 3 mei 1963 zal, en dit is de laatste fase van het plan, een tweede National Export Trade Promotion Conference worden gehouden — de eerste was in het najaar van 1960 — waar Canadese zakenlieden zich in gesprekken met de Canadese handelsraden zich over exportmaatregelen zullen kunnen oriënteren.

Of dit marathon exportpromotie plan — door sommige bladen "Exportathon" gedoopt — de gewenste resultaten zal brengen moet worden afgewacht. Wel wordt het algemeen als een succes voor Minister Hees beschouwd, dat het hem gelukt is bij de momenteel weinig toeschietelijke Treasury Board $500.-000 voor dit doel los te krijgen.

(N.C.K.v.K.)

Brieven uit Klein Azië

door Frances van Belzen

Temidden van het nu door de zon verschroeide landschap van Turkijë, ligt in het N.W. deel van Klein Azië een Poolse nederzetting, Polonezköy genaamd. Het woord Köy betekent: dorp, dus is de eigenlijke naam: Polonez. Enkele honderden jaren geleden vestigden zich daar een aantal Poolse gezinnen, allen Rooms-Katholiek, temidden van een Islamitische Turkse bevolking. Meer dan een nederzetting kan het haast niet genoemd worden, want er wonen met elkaar ongeveer een 200 mensen. In tegenstelling met de Turkse dorpen of zelfs gehuchten, vinden we hier geen Moskee, maar wel een klein R.K. kerkje en er vlak bij een R.K. schooltje. Het geheel van deze nederzetting is trouwens ook wel enigszins anders dan de Turkse dorpen en omgeving. Allereerst is de constructie der huizen totaal verschillend en zijn deze gebouwd van steen of hout. Ze maken een soliede indruk en de eerste settlers hier, hebben waarschijnlijk tijdens de bouw, ook aan hun nageslacht gedacht, zodat die er ook nog in konden wonen. Ze namen wat dat betreft, geen voorbeeld aan hun Turkse buren, die hun woongelegenheden en stallen dikwijls uit leem optrekken.

Boerderij in Polonez

Deze mensen gaven blijkbaar de voorkeur aan een welgefundeerd huis. Zelfs van buitenaf gezien, is het dadelijk merkbaar, dat de vrouw zich bezig houdt met haar huishouden, want opvallend zijn de heldere witte vitrage gordijnen en het geheel wordt dan nog opgefleurd door verschillende bloempotten in de vensterbanken, waarin de fris uitziende planten en bloemen staan. Gordijnen voor de ramen ziet men heel weinig in Turkse dorpen en misschien is het een teken van meer welvaart, wanneer men deze wel heeft. In elk geval doen de huizen der voormalige Poolse bewoners, die nu allemaal bijna Turken zijn geworden, heel gezellig en prettig aan. De tuinen met hun weelde van bloemen en verse groente, zijn een lust voor het oog.

Koeien bij de dorpsfontijn

Daar het dorp in een vruchtbaar deel van het land ligt en in een vallei, spreekt het haast vanzelf, dat de bevolking in hoofdzaak leeft van de landbouw en er dus merendeels boeren zich gevestigd hebben, welk bedrijf van vader op zoon is gegaan. De landerijen zijn geploegd en bezaaid en zeer goed onderhouden en alles wijst erop, dat men hier te doen heeft met hardwerkende mensen, die zoveel mogelijk uit de bodem willen halen. Er is niet veel opmerkingsgave voor nodig, om te zien, dat dit dorp een zekere mate van welvaart heeft verkregen, waar men op zeer rustige wijze leeft en met overleg te werk gaat. Machinale bewerking van het land wordt nog practisch niet toegepast, om de eenvoudige reden dat men zich nog niet de luxe kan veroorloven van een tractor, b.v. Eerst moet er geld bijeen gespaard worden, wil men tot de koop van iets dergelijks overgaan. Dus wordt er gewerkt en geploegd met ossen of soms ook met paarden. Natuurlijk zou een moderne tractor enorm veel tijd uitsparen en ook het werk van de boer vergemakkelijken, maar zover zijn ze nog niet. De enkele auto die in Polonez gezien wordt behoort aan een toerist of bezoeker. Wel heeft bijna elke boerderij een motor om het water uit de put of bron die op het erf aanwezig is, op te pompen. Deze zorgt ervoor dat het water reservoir op de boerderij op peil blijft, waardoor dus elke woongelegenheid stromend water heeft. Tevens worden de moestuinen en deel der landerijen ermee bevloeit, d.m.v. een pijp aan te sluiten op de motor en daarna gootjes te graven, waardoor het water weg kan stromen naar de diverse delen van het land.

Volgens onze Westerse begrippen is dit alles heel primitief, maar deze mensen stellen echt alles in het werk om met deze middelen het beste ervan te maken en ze werken daar hard voor. De oogsten zijn dan ook zeer bevredigend en vooral dit jaar hadden ze een rijke mais oogst gehad.

Electriciteit is er nog niet, dus worden de koeien er met de hand gemolken. Dit betekent echter ook, dat de petroleumlamp nog in gebruik is. Wat een gezellige sfeer kan zo'n lamp echter geven. Vooral 's avonds doet het haast een beetje idyllisch aan wanneer de tafel buiten gedekt staat en het eten genuttigd wordt onder de druivenwingerds, waartussen zo'n lamp hangt. De hoeveelheid licht is zeker voor deze gelegenheid, ruim voldoende en bij het naar bed gaan kan men met minder dan dat toe. Bijna elk huis is voorzien van een soort prieel, waar meerdere druivenranken zijn samengegroeid en op die manier een loofdak vormen. Het is geen wonder, dat vooral de stadsmens dit oord als een eldorado ziet en er een week-end gaat doorbrengen om wat op adem te komen. De meeste dorpelingen zijn er dan ook op ingesteld om pension te houden in de zomer, waar veel Europese toeristen, maar ook wel Turken, een dankbaar gebruik van maken.

Een der zijstraten van Polonez

Er zit ook nog een andere attractie aan een bezoek aan Polonez verbonden, n.l. de mogelijkheid dat men er een keer varkensvlees kan eten op bepaalde tijden. Zoals bekend, eten de Islamieten geen varkensvlees en het merendeel van de Turkse bevolking is Islamiet. Zelfs de grootste en duurste Hotels of Restaurants serveren hun clientéle dit gerecht niet, waarschijnlijk meer uit respect tegenover de religieuze opvatting van hun personeel. Nu is het altijd zo gelegen, dat wat je niet krijgen kunt, het liefste hebt en daarnaar ook de gedachten nogal eens uitgaan. Daarvoor biedt dan Polonez ook nog weer de gelegenheid en het smaakt natuurlijk nog veel lekkerder, dan het vroeger ooit gedaan heeft!

De maaltijden in zijn geheel, worden met veel zorg bereid en smakelijk opgediend. De meeste

Dorpscafé met terrasje en waterput

gerechten komen uit eigen tuin en de boter is gekarnd op de boerderij. Een ieder maakt zijn eigen kaas. Wekken en jam maken, is één van de vele taken, die de huisvrouw hier heeft te verrichten. Ze heeft werkelijk met al deze bezigheden haar handen vol en op het land ziet men in deze gemeenschap dan ook zo goed als geen vrouwen werken.

Het is verrukkelijk om er in de vroege morgen opuit te trekken voor een wandeling. De "hoofdstraat" van het dorp is bedekt met hier en daar een soort grote bazaltblok, die voor de koeien gemakkelijker te belopen zijn dan voor de stadsvrouw met haar hooggehakte schoenen, want die zijn er uit de boze. Dit is trouwens ook de enige straat die er is, want voor de rest zijn het wat zandpaden en lanen, met of zonder grote, diepe kuilen, uitstekend begaanbaar voor het ezeltje met zijn last. Naar slechte wegen en stof moet echter niet gekeken worden. De hoofdzaak is het wondermooie natuurschoon, dat in grote overvloed aanwezig is. Vooral wanneer de morgendauw nog over de bergen hangt en deze aanblik in een schaduw van waas hult. Prachtige vogels van velerlei kleur en ter grootte van de houtduif, hebben hun verblijfplaatsen in de meer beboste gedeelten die hier en daar voorkomen. Eekhoorns springen van tak op tak of klimmen haastig in de boom wanneer hun rust verstoord wordt door stemgeluiden. Hier en daar loopt een schildpad langzaam het pad over of kruipt moeizaam tegen een helling op. Enigszins angstig in het begin wanneer hij benadert wordt, maar al gauw gewend en niet meer zijn kopje intrekkend, wanneer er zacht tegen hem wordt gepraat.

De wandeling is uitstekend om de stramme spieren wat in beweging te brengen, want het is een gedurig klimmen en weer naar beneden afdalen in het heuvelachtig gebied. Bij een stroompje van glashelder water, zitten diverse mussen en zelfs een paar vinken, zich heerlijk te baden. Langs de meeste paden staan de rijkbeladen hazel- en walnootbomen. Het verzamelen van de rijpe, afgevallen noten, levert in korte tijd een aardige hoeveelheid op. Vijgen kunnen zo van de boom geplukt en gegeten worden. Daar er dan niet altijd water bij de hand is om deze te wassen, is het 't beste om ze open te breken en het binnenste eruit te eten. Niets is smakelijker dan de vrucht die zo van de boom is geplukt. In de verte rinkelen de bellen van de koeien of van de kudden geiten of schapen. De stilte wordt verder nog verbroken door de diverse dierengeluiden, maar dat alles klinkt aangenaam in de oren.

Eenzaam ergens in het land staat een molen met drie wieken. 't Is een wat vreemd gezicht voor de Westerling, maar in Turkije is men niet anders gewend, want daar hebben de molens nu eenmaal nooit een vierde wiek gehad. Misschien staan er ook nog wel tulpen om heen, hoewel die dan natuurlijk uitgebloeid zullen zijn, want het seizoen is voorbij. Dit is niet om het geheel een Hollands idee te geven, maar omdat de tulp de Turkse nationale bloem is, die hier in het wild groeit en later naar Holland werd overgebracht en veredeld. Daar er geen wind is, staat de molen echter roerloos temidden van de uitgestrektheid der landerijen.

De weg voert terug naar de "kom" van het dorp, waar de onontbeerlijke dorpspomp is en vele vrouwen hun water komen halen om er b.v. de was mee te gaan doen. En vanzelfsprekend is er ook het dorpscafé met enkele stoelen en tafeltjes ervoor, waar men een heerlijk glas thee kan krijgen of ook wel een soort limonade. In hetzelfde cafeetje heeft de dorpsbarbier er zijn eigen afgescheiden hoekje om er zijn klanten te ontvangen en te bedienen. Vooral op Zaterdag moeten de mannen wel eens een poos wachten eer ze aan de beurt zijn. Tijd speelt dan echter geen rol want ondertussen is er dan immers gelegenheid om een praatje te maken met deze of gene of om een kaartje te leggen. Af en toe zit een oude Rus er zijn netten te breien voor de palingvangst. Deze paling, of althans een deel ervan, wordt door Nederlanders opgekocht.

Voor een wat sterkere drank dan boven omschreven, zorgt de kruidenier die vlak naast het café zijn zaakje heeft en aan de toonbank een bestelde fles bier meteen openmaakt, waarna het vocht ter plaatse naar binnen gewerkt kan worden. Een bezoek aan dit deel van het dorp in de avond, betekent een begroeting door allerlei honden, die hun werk als schapenhoeder voor de dag hebben verricht. Overigens zeer mooie en aanhankelijke beesten, die ook graag voor een wandeling meegaan en trouw in de buurt blijven.

Met elke dorpeling kan wel wat geconverseerd worden, daar de meesten Duits spreken en verstaan. Ook dit zal wel van hun voorvaders zijn overgebleven, die veelal in het oude vaderland aan de Duitse grens woonden.

De Zondag is in dit dorp ook werkelijk een rustdag, iets wat opvallend is in Turkije, waar het werk veelal gewoon doorgaat op die dag. Uitgesloten zijn natuurlijk regerings- en overheidsinstellingen en in de steden rijden er minder bussen, maar daar houdt het dan ook wel mee op. De bewoners van Polonez kleden zich op hun best en alleen het hoognodige werk wordt verricht, zoals het melken van koeien etc. Vroeg in de morgen begint de klok te luiden van het kleine R.K. kerkje en roept zijn parochianen op tot het bijwonen van een dienst. Dit gaat zo door tot ongeveer 12 uur. Vele dorpelingen verzamelen zich na deze laatste dienst op het pleintje, waar het dan een drukte van belang is. Koffie en thee worden geschonken door de caféhouder, die zijn handen er vol aan heeft om daar ineens zoveel klanten tegelijk te moeten voorzien. Vermoedelijk worden er de laatste nieuwtjes besproken. Het geheel doet zeer gezellig aan en de vreemdeling voelt zich in deze sfeer best thuis. De Christelijke feestdagen worden in Polonez nog altijd herdacht en gevierd. De Poolse folklore is echter verdwenen. De jongere generatie voelt zich in dat opzicht misschien teveel Turks om deze tradities te handhaven.

Het is nog maar enkele jaren geleden dat Polonez veel meer geïsoleerd lag dan op het ogenblik. Toen kon men niet verder per auto komen dan een dorp dat ongeveer 10 km. verder ligt en moest de rest van de tocht worden afgelegd met een ezeltje, waarvan er diverse op bepaalde punten klaar stonden om de bezoekers op te vangen. De goede weg die deze mensen nu door de bergen hebben aangelegd, is heel best per auto te berijden en heeft het dorp meer toegankelijk gemaakt voor de toeristen.

NIEUWE CANADESE AMBASSADEUR IN NEDERLAND

Zoals wij indertijd schreven, is op 29 Juli j.l. de Canadese ambassadeur in Nederland, Z. Exc. C. P. Hebert te Den Haag overleden.

In de vacature is nu voorzien door de benoeming van Z. Exc. Frederick Bull. Mr. Bull is thans 58 jaar oud en werd geboren in Weston, Ont. Zijn diplomatieke loopbaan begon hij in 1929 als handelsattaché. In 1951 werd hij benoemd tot plaatsvervangend minister van handel en nijverheid en in 1957 volgde zijn benoeming tot ambassadeur in Japan. Dit is Mr. Bull gebleven tot nu toe. Binnenkort zal hij zich in Den Haag vestigen.

De Atheistische Propaganda in Rusland

Ofschoon de kerken worden getolereerd, duurt de krachtige atheïstische propaganda in Rusland onverminderd voort. Zo is pas nog weer een symposium verschenen, waarin door verschillende schrijvers de godsdienst wordt bestreden. Niet alleen de leer van de verschillende christelijke kerken wordt aangevallen, maar ook de Islam. Het boekje is uitgegeven door de Algemene Academie voor Wetenschappen, die verbonden is aan het Centrale Comité van de Communistische partij. Uit deze publicatie blijkt dat men er van uitgaat dat de kerken zich behoorlijk aan de nieuwe orde hebben aangepast. Maar dit wordt niet voldoende geacht. De religie zelf moet verdwijnen.

De inleiding maakt de bedoeling volkomen duidelijk. Daarin wordt de nadruk gelegd op het feit dat de anti-wetenschappelijke, reactionaire ideologieën (theologie en tactiek) van de Russische Orthodoxe Kerk, de Baptisten en Evangelie-christenen ,de Rooms Katholieke Kerk in de U.S.S.R., van het moderne Lutheranisme en de Islam alles doen wat ze kunnen om zich aan te passen bij de ontwikkelingen in de nieuwe communistische oorlog, omdat deze godsdienstige groepen anders gedwongen zouden worden te verdwijnen.

Druk moet worden uitgeoefend om deze religieuze ideologie tegen te werken, zonder echter de gevoelens van de gelovigen te kwetsen.

Tegelijkertijd moet de atheïstische propaganda in het bijzonder gericht worden op de eredienst van bovengenoemde kerken, omdat deze, niettegenstaande hun bereidheid om zichzelf bij de Sovjet-orde aan te passen, haar reactionaire karakter willen behouden door het godsdienstig ritueel des te sterker te bevorderen.

"De anti-religieuze worsteling is in hoofdzaak niet gericht tegen de geestelijkheid en nog minder tegen de leden van de religieuze organisaties, waarvan de meerderheid het socialisme ondersteunt.

Zij is veeleer gericht tegen de idealistische beschouwing die in God gelooft als de Schepper van het heelal en diametraal tegenover gesteld is aan de wetenschappelijke opvattingen van de Socialistische ideologie."

Godsdienstigheid die voortkomt uit de onmacht van een tot slaaf gemaakte en geëxploiteerde mensheid tegenover de machten der natuur gedurende duizenden jaren, is een verouderd inzicht dat volkomen ongeschikt is om het Communisme te ondersteunen (niettegenstaande de pogingen van de kerken om hun ideeën aan te passen aan de nieuwe orde van de maatschappij).

Het doel van het symposium is dan ook "de volledige zinneloosheid van deze poging van de zijde van de kerk duidelijk te maken".

Na de inleiding volgen vier hoofdstukken waarin over de vier hierboven genoemde groepen wordt gehandeld. De critiek wordt hoofdzakelijk gericht tegen de godsdienstige moraal van de kerken.

Het feit dat de *Russische Orthodoxe Kerk* nog bestaat in de U.S.S.R. is, volgens het symposium, hoofdzakelijk een gevolg van het feit dat het sociale bewustzijn van het Sovjet volk geen gelijke tred heeft gehouden met hun concrete sociale doelstellingen.

Daarvan wordt gezegd: De Orthodoxe Kerk wenst zich aan te passen bij het Sovjet regiem. Maar ze is er minstens even sterk in geïnteresseerd om door middel van de liturgie haar zuiver kerkelijke traditie te versterken.

Ze moet dat wel doen, omdat de gelovigen vragen om meer ceremoniën en ritueel om hun godsdienstige behoeften te bevredigen. De reden daarvoor is dat zij hun werkelijke godsdienstige overtuigingen voor een groot deel hebben verloren. De kerk tracht ze daarom vast te houden door de praal van haar liturgische ceremonieën. Maar het is alles tevergeefs, ofschoon de orthodoxe kerk handhaaft dat "alleen een dromer zich zou kunnen voorstellen dat een groot sociaal lichaam, zoals de kerk, met haar vele vertakkingen, zou kunnen bestaan als zij haar macht in de staat opgaf".

De Sovjet staat heeft geen behoefte aan het blinde geloof van de kerk in bovennatuurlijke machten, omdat de staat uitsluitend vertrouwt op de scheppende stuwkracht van het Sovjet volk.

De jogingen van de Orthodoxie om zich bij de Communistische orde aan te passen zijn dan ook slechts een camouflage voor haar werkelijke plannen ten opzichte van haar leden, voor welke de religieuze toekomst duister is, terwijl het Communisme een duidelijke toekomst voor alle mensen aanbiedt.

In dit verband is van betekenis wat Chroestsjew op 17 maart 1959 in de Prawda schreef: "Wij atheïsten koesteren geen enkele vijandschap tegenover gelovigen, omdat wij nooit onenigheid tussen mensen om redenen van geloof aankweken. Maar wij zijn tegen de godsdienst als ze gebruikt wordt om de mensheid schade te berokkenen".

Zo wordt iedere kerk onder handen genomen.

Van de *Rooms Katholieken* wordt o.a. gezegd: De Katholieken zijn niet bang te zeggen dat in de U.S.S.R. geen stappen mogen worden ondernomen tegenover de godsdienst, omdat de Grondwet vrijheid om godsdienstige propaganda te voeren toelaat. Maar dit gaat te ver. Het is juist, er moet niets worden gedaan waardoor de godsdienstige gevoelens van de mensen zouden worden gekwetst, maar niemand mag propaganda maken, behalve de atheïsten.

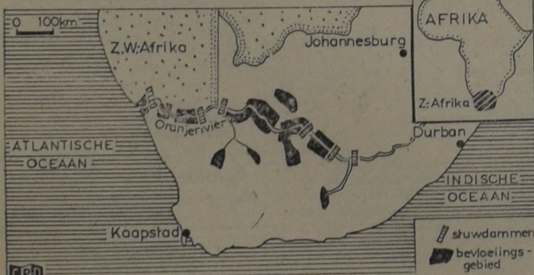
Er wordt uitvoerig aandacht geschonken aan de Lutherse Kerken, waarschijnlijk omdat deze kerk in een land als Estland steeds een vrij grote rol heeft gespeeld. Ook hier wordt gesproken over de aanpassing die reeds heeft plaats gehad. Maar ook hier wordt herhaald dat dit niet voldoende is.

"Er wordt beweerd dat het Protestantisme (Lutheranisme) voor de wetenschap heeft gecapituleerd. Dit is niet waar, want het Lutheranisme heeft de worsteling tegen de wetenschap geenszins opgegeven. Zijn capitulatie tegenover de wetenschap is niet onvoorwaardelijk, het is slechts een gedwongen terugtocht tegenover de aanvallen van de wetenschap — een nieuwe episode in de eeuwen-oude worsteling tussen religieuze ideologie en wetenschap."

Kenmerkend is tenslotte nog wat gezegd wordt over *de godsdienstige opvoeding*. Voor de godsdienstige opvoeding van de kinderen gebruikt de kerk de moeders en de grootmoeders. Dit is een van de meest verderfelijke vormen van religieuze activiteit; ze dwingt de kinderen in God te geloven op een leeftijd dat zij, zonder vragen te stellen ieder woord dat hun ouders spreken aanvaarden. Vele ouders rechtvaardigen zichzelf als zij hun kinderen naar de kerk sturen door te zeggen dat zij volkomen het recht hebben hun kinderen op te voeden zoals zij denken dat het het beste is.

Ja, de ouders hebben niet alleen het recht, maar de plicht om hun kinderen op te voeden. Maar dit is niet alleen maar een familie-aangelegenheid; het is een zaak die de maatschappij en de staat aangaat. De ouders moeten hun kinderen opvoeden tot leden van de Communistische maatschappij en niet als leden van een kerkelijke gemeente. De maatschappij heeft daarom het recht er op aan te dringen dat de huiselijke sfeer waarin de ouders hun kinderen opvoeden niet schadelijk is voor de belangen van de kinderen en van de maatschappij.

(ICN)

In Z-Afrika hoopt men te beginnen met het grootste bevloeiings-projekt ter wereld. Het werk zal totaal maar liefst 30 jaar in beslag gaan nemen en de kosten worden op dit moment geschat op totaal 1 miljard dollar. Het enige doel van al die jaren en al die millioenen is: een rivier te "temmen". Het betreft hier de Oranjerivier in Zuid-Afrika en het "temmen" moet gebeuren door een stelsel van dammen en stuwmeren. Via kanalen en tunnnels zal het water van deze rivier naar het zuiden stromen. Met behulp van dit water hoopt men grote gebieden tot vruchtbare landbouwstreken om te toveren. Momenteel hebben deze streken gebrek aan water, want de regenval in Z-Afrika is zeer ongelijkmatig verdeeld. Door de stuwmeren ontstaat de mogelijkheid om 20 krachtcentrales te bouwen. De bouw van deze centrales zal vermoedelijk gedekt worden door buitenlandse leningen.

'N MOOI WERK IN 'N PRACHTLAND

door Rev. J. GRITTER.

(14)

MEER MOEILIJKHEDEN

Nog even verder over de verkondiging van het Woord onder immigranten. Was de plaats bepaald en was er een gebouw beschikbaar en was het vervoer geregeld voorzover dat doenlijk was, dan bleven er nog wel enkele probleempjes over.

Het was vaak moeilijk met de diensten op tijd te beginnen.

Dat lag ten dele aan de omstandigheden. Men had b.v. in de morgen heel wat werk te doen eer men kon gaan. Dan was het wel eens moeilijk op tijd te komen. Er was maar één dienst, in het begin, de kinderen moesten allemaal mee. Men had soms een heel eind te rijden. Deze en gene moest afgehaald worden; dat kostte ook tijd. Zo stond men soms te wachten: men wilde graag de mensen de gelegenheid geven om de hele dienst mee te maken; kwamen ze te laat, dan bracht dat verstoring. Dan nog maar even geduld, ze zullen meteen wel komen.

Soms waren de mensen er wel maar was het toch moeilijk om aan de gang te komen. Was het mooi weer dan stond men buiten. Men zag elkaar zo weinig, men had zoveel te vertellen, gunstig en ongunstig. Er waren weer nieuwelingen aangekomen, onder wie familie of vrienden. Men vloog elkaar gewoon aan. Men zat vol van vragen: hoe is het met die en met die? En hoe maakt u het? Hebt u een mooie reis gehad? En . . . en . . . geen eind aan. Men vergat de tijd. Soms bleef er niets over dan maar als een schoolmeester in de handen te klappen. Dan werd men plotseling uit z'n roes gewekt. "Och, och, nu moet dominee in de handen klappen om ons te roepen! Zo waren we toch in Holland niet." Maar ja, het leven was hier ook zo geheel anders. Haastig kwam men naar binnen.

Daar was ook wel wat gewoonte bij. Men rekende er min of meer op dat de dienst toch niet op tijd begon. Het kon nog wel even lijden. Die indruk had ik toen we in Aylmer na een zekere tijd de Town Hall konden huren en ook des morgens dienst konden houden. Gedurig die moeilijkheid: het is weer laat! Op zekere Zondagmorgen was het tijd om te beginnen. Behalve mijn persoon was van de drie ouderlingen en drie diakenen één diaken aanwezig. Ik verzocht de broeder voor te gaan. Met z'n beiden gingen we naar binnen, de dienst begon. Daar kwamen de laatkomers aan! Ik heb er verder geen woord van gezegd. Na de dienst was het: "Maar u bent te vroeg begonnen." Het antwoord was: "Neen, ik heb eerst op de townclock gezien, en het was al iets over tijd." Daarna hadden we niet veel last meer van laatkomers.

Was men binnen, al was het ook op tijd, dan was men nog niet aanstonds in de stemming om eredienst te houden. Het rustige, geregelde kerkelijk leven dat men in Nederland gewoon was, was er nog niet. Er was nog geen onderlinge band. Men was nog teveel groep, nog niet gemeente. De rechte sfeer ontbrak. Men was onrustig, vaak opgewonden. Men zag soms in de vergadering weer nieuwe gezichten van bekenden. Eer men het zelf wist ging men even wuiven. Men zat vaak op losse stoelen die veel geruis en gestommel veroorzaakten. De kindertjes waren uit hun doen, waren soms lastig. Het was rommelig. Het was moeilijk tot een rustige stemming te komen.

Voor de voorganger ook. Men had vaak al een behoorlijke reis achter de rug. Men had mensen afgehaald. Ze zaten vol nieuwe indrukken en vragen. Daar waren de hoofden vol van. Het was moeilijk zich daarvan los te maken. Zo kwam men naar de dienst. Was er een kerkeraad dan moest men eerst vergaderen. Inderhaast moest een lijstje worden gemaakt van wat er bekend gemaakt moest worden, want een kerkblad of bulletins waren er nog niet. Misschien was er ook dopen, indien de mensen er waren. Dat moest men in de dienst dan maar zien.

Eénmaal heb ik het meegemaakt dat ik op weg was naar de kansel en dat iemand me aanhield — "Dominee, kan ik even met u spreken? Ik heb een zeer moeilijk geval." De broeder meende het goed: hij had zich even vergeten. Ik heb hem vriendelijk gevraagd even te wachten tot na de dienst. Dat was ook goed. Toen naar voren. Het gebeurde dat onder het zingen net voor de preek plotseling de vraag in me rees: "Hé, waar zou ik het nou vanmorgen over hebben? . . . O, ja, . . ., daarover . . ." Nu, een kort, stil gebed, en vooruit, de preek in.

Gelukkig is dat later, tenminste op veel plaatsen, stukken beter geworden, hoewel er voor verbetering ook in dezen nog wel ruimte blijft.

Er was nog een factor, een zielkundige.

Wij home missionaries waren Amerikanen, óf in de "States" geboren en getogen, óf in onze jonge jaren naar hier gebracht en hier verder ontwikkeld. We kwamen met Amerikaanse begrippen. Onze preken waren, hoewel in hoofdzaak dezelfde, toch in zekere opzichten anders, wat meer evangelisch, meer aan de praktische kant. Ons Nederlands was dat van de Statenbijbel, want het Nederlands is hier niet een levende, ontwikkelende taal. De mensen, althans de ouderen, verstonden ons wel maar het deed wat ouderwets aan, en dat was het ook. Sommigen onzer spraken het Nederlands met een Amerikaans accent. Ook al was dat niet het geval, men voelde toch een zeker verschil. Sommigen van onze predikanten voelden dat zo sterk aan dat ze zeiden: "Ik moet niet naar Canada: ik pas bij die mensen niet." Ook wij die wel kwamen voelden daar iets van. Men moest eerst wel even aan elkaar wennen. Daar moest men zich dan ook in geven. Ik moest mijn Nederlands moderniseren. Door omgang met de mensen en door goed te luisteren en door het gebruik van de nieuwe vertaling van de Bijbel en het lezen van Hollandse bladen kon dat. Maar aanpassing was noodzakelijk.

Hetzelfde gold van de zijde van de mensen. Men voelde zich eerst wat onwennig. Men hoorde in de preek niet die vertrouwde klanken waarop men in Nederland zo sterk steunde; het geheel deed anders aan. Sommigen vonden dat wel mooi: men was hier gekomen om een ander leven; daar behoorde dit ook bij. Anderen hadden er wat moeite mee. Het gaf geen botsing, men had waardering voor wat hier aangeboden werd, maar men miste ook iets. Men bedoelde dat niet als een klacht, somtijds werd het niet eens onder woorden gebracht, maar er was toch iets dat men miste. We hebben daar in vertrouwen wel eens over gesproken. Als ik dan zei: "Jullie denken dat de Nederlandse manier van preken beter is," zei men: "Nee, dat is het niet; maar het is anders." Met wat goed wil kwam dat wel terecht, als men maar gewillig was zich te geven en elkaar te verstaan. Na een tijdlang kwamen er stemmen die zeiden: "Nu, ik moest er eerst aan wennen; maar nu zou ik toch niet terug willen."

De hoofdzaak is maar: God heeft het willen gebruiken, gebrekkig als het was. Het voorzag in een behoefte. We hebben vaak mooie diensten gehad, al was het dan wat rommelig en al was het Nederlands niet zo zuiver als het behoorde. Als de harten elkaar maar vinden. Dat is het voornaamste.

(Wordt vervolgd.)

DE KERK IN DIENST VAN DE STAAT

Hoe zeer de Kerk in Rusland door de Staat wordt gebruikt ten dienste van haar propaganda blijkt duidelijk uit het schrijven dat Alexis, de patriarch van Moskou en Groot Rusland dit voorjaar richtte tot President Kennedy:

Het luidde als volgt:

Mijnheer de President.

Wij zijn diep verontrust door het besluit van de regering van de Verenigde Staten om de proeven met de kernwapens in de atmosfeer te hervatten.

Terwijl de regeringen van vele landen er naar streven om de hoop van alle vredelievende mensen te vervullen en zonder ophouden trachten om overeenstemming te bereiken inzake algemene ontwapening met vreedzame middelen, verwoesten de kernontploffingen op Christmas Island de hoop van de volkeren op het bereiken van een rechtvaardige en duurzame vrede — terwijl wij nog niet spreken over de gevaarlijke gevolgen van radio-activiteit voor de gehele nakomelingschap.

U weet, mijnheer de President, hoe onmenselijk de politiek van bedreiging is, die in deze dagen leidt tot deze verschrikkelijke experimenten met Kernwapenen en dat deze politiek volledig in strijd is met de geboden van Christus, onze Zaligmaker, inzake de verhouding van de mens tot God en tot zijn naaste.

In dit gewijde jaargetijde, nu de Christelijke Kerk van over de gehele wereld de opstanding viert van onze Zaligmaker Jezus Christus en Zijn offer voor de gehele mensheid gedenkt, doe ik een beroep op U, in naam van de Russische Orthodoxe Kerk, de weg te verlaten die het menselijk ras voert naar de catastrophe van de atoom-oorlog, en in plaats daarvan de weg te kiezen van internationale vrede.

Wij wagen het de hoop uit te spreken, dat de kernproeven waarmede de regering van de Verenigde Staten is begonnen, zullen worden beëindigd.

w.g. Alexis, Patriarch van Moskou en Groot Rusland.

Men zal zelden een meer schijnheilig stuk hebben gelezen.

Deze kerkvorst kan natuurlijk weten, dat Amerika genoodzaakt werd zijn kernproeven te hervatten omdat Rusland daarmee doorging. Hij weet evengoed dat Rusland tot dusver verreweg de zwaarste kernontploffing veroorzaakte. Het zal hem bekend zijn dat alle pogingen om tot een algemene ontwapening te komen afstuiten op Ruslands wil om enige controle toe te staan.

Maar ondanks dit alles wordt zo'n dierbaar schijnheilig stuk geschreven, waarin Amerika van alles de schuld krijgt. Zo wordt het eenvoudige volk zand in de ogen gestrooid.

(ICN)

CLASSIFIED ADS

Pay your advertisement when you send it in. See our standard-rates below:
Birth-announcements $ 3.00
Engagement-announcements $ 3.00
Marriage and anniversaries $ 4.00
Notifications of death $ 4.00
"For Sale" and "Want" advertisements up to 30 words $ 2.00. Every word more 5¢
For "letters under number" $ 0.50 extra.

Send your payment together with your ad to:

Calvinist-Contact
Box 312, Station B, Hamilton, Ont.

With gratitude to the Lord, we announce the birth of our daughter and sister
PETRONELLA - TRUDY
Mr. and Mrs. H. Haanstra and children.
September 24, 1962.
R.R. 1, Vinemount, Ont.

Soli Deo Gloria.
Woensdag 17 October 1962 hopen onze geliefde ouders
JAN LENOS
en
ROELOFJE LENOS—JENINGA
hunne 50-jarige echtvereniging te gedenken.

Dat ze ook op hun verdere huwelijksweg Gods zegen rijkelijk mogen genieten is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Tijnje, Friesland:
R. v. d. Meulen.
H. v. d. Meulen—Lenos.
Escondido, Calif., U.S.A.:
H. Lenos.
R. Lenos—Tjeerdsma.
Andijk-Oost, Holland:
F. Koen.
A. Koen—Lenos.
Nelson, B.C., Canada:
Wed. N. Lenos—Punter.
Jarvis, Ont.:
W. de Vries.
G. de Vries—Lenos.
Port Dover, Ont.:
P. v. d. Meer.
T. v. d. Meer—Lenos.
Caledonia, Ont.:
W. Cnossen.
H. Cnossen—Lenos.
Nanticoke, Ont.:
N. Lenos.
H. Lenos—v. d. Wal.
Port Dover, Ont.:
T. de Boer.
H. de Boer—Lenos.
Nanticoke, Ont.:
B. Lenos.
N. Lenos—Hielema.
39 kleinkinderen.

Gelegenheid te feliciteren 's middags 2—4, 's avonds 8—10 in de Hall te Nanticoke, Ont.

G. **Broos**
REALTOR
since 1952.
99 Centre Ave., Willowdale, Ont.
Tel.: 225-7400.

WILLOWDALE: $ 1000 down; 6 kamers; één "open" hypotheek, $ 80.00 per maand, rente en aflossing; vraagprijs $ 14.500.00.

EAST END: $ 1.500.00 down; 6 kamer bungalow; 5 jaar oud; garage; Birch Cliff district; alum. storms & screens; prijs $ 13.900.00.

CITY: $ 1.500.00 down; 5 kamer bungalow; één "open" hypotheek, $ 75.00 per maand rente en aflossing; prijs $ 11.900.00.

Zeer onverwachts nam de Heere tot Zich in Zijn Heerlijkheid, mijn innig geliefde Vrouw en der kinderen zorgzame Moeder,
ANNA JANNA DE VRIES,
geboren Donker,
in haar 45ste jaar.
Psalm 23 : 6.
J. de Vries.
A. C. Oosterveld—de Vries.
J. Oosterveld.
J. de Vries.
H. de Vries.
E. de Vries.
19 September 1962.
R.R. 1, Princeton, Ont., Canada.

De teraardebestelling heeft plaats gehad op Vrijdag 21 Sept. op "Hillview" Cemetery te Woodstock.

Heden is ontslapen in zijn Heer en Heiland onze geliefde Echtgenoot, Vader en Grootvader
ADRIAAN BAKELAAR,
in zijn 61ste jaar.
"De opening Uwer woorden geeft licht."
Psalm 119 : 130.
Ingersoll, Ont.:
A. Bakelaar—Vander Veer.
Grand Rapids, Michigan, U.S.A.:
W. Bakelaar.
J. Bakelaar—Harkema.
Tavestock, Ont.:
N. Bakelaar.
A. Bakelaar—Greydanus.
Mount Forest, Ont.:
P. Bakelaar.
S. Bakelaar—Grummett.
Ingersoll, Ont.:
J. Bakelaar.
L. Bakelaar—Hill.
En kleinkinderen.
Ingersoll, 3 October 1962.

De teraardebestelling heeft plaats gehad te Ingersoll op Zaterdag 6 October 1962.

Wanted:
EXPERIENCED MARRIED MAN
for year around work on modern dairy farm. Living accomodations for a small family. Good references required. Top wages. Apply to D. W. MacGregor, R.R. 5, Colborne, Ont. Phone 113-6.

For sale:
2 MANUAL ELECTRIC REED ORGAN
Full pedal, with blower. Suitable for small church. Peter Elgersma, R.R. 5, Welland, Ont. Phone RE 2-2065.

Er is nog een plaats open bij een
BEEF FARMER
Goed huis, met electr., telefoon, heet water en hout, alles vrij. Er zijn ook nog enkele
FARMS TE KOOP
Vraag inlichtingen bij E. Van Sligtenhorst, R.R. 3, Tara, Ont.; J. D. Brak, R.R. 2, Tara, Ont.

BARRIE AREA
Homes, Farms, Acreages, Lots, Summer Cottages and Businesses.
Write, wire or phone
AARN KLOOSTERMAN
Representing
Harold Forster & Co
REALTORS - 98 Bayfield St.
BARRIE, ONT. PA 6-6453

---

100 Acres Mixed Farm

Groot stenen huis, van alle gemakken voorzien. Kelder, furnace, badkamer. Grote barns. Silo. Kippenhok, machineschuur. Best land. Farm is tussen Jarvis en Simcoe. Vraagprijs $ 21,000. Down. $ 4,000.

JACK BYLSMA
REAL ESTATE
1607 King St. E., Hamilton, Ont.
Bel LI 9-3894.

Jongeman zoekt
KENNISMAKING OF CORRESPONDENTIE
met Chr. Reformed meisje, ± 25 j. Brieven onder no. 1533, % Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Stat. B, Hamilton, Ont.

Wanted:
YOUNG MARRIED MAN FOR DAIRY FARM
Good wages, separate house with conveniences. Apply Tom Langs, 943 Concession Road, Preston, Ont.

---

100 to 300 Acres Farms for sale

in the Listowel-Harriston district, one with a $ 30,000 yearly milkcontract, another 150 acre farm with all the stock and implements, modern home, 3 barns, 44 Reg. Holstein cows, milk cooler. For information call Floris van Eyl.

We have also a choice list of farms in the Clinton, Seaforth and Auburn district, one 230 acre, good buildings, $ 13,000 yearly milk contract, price $ 35,000.

100 Acre farm close to Clinton, $ 8,500, downpayment $ 3,000, barnroom for 8,000 broilers. For information call C. Buruma.

JOHN BOSVELD
REAL ESTATE BROKER
Meaford, Ont., Box 353, Phone 428.
Salesmen:
C. BURUMA,
R.R. 2, Clinton, phone HU 2-3287.
F. VAN EYL,
R.R. 2, Garrie,
phone 35R2 Fordwich.

The Garden in the Gulf

For real dollar value come to Prince Edward Island. Wonderful grass land, canning, crops. Contracts for peas, cauliflowers, sprouts, etc. Dairying, potatoes tobacco.

160 ACRES, 130 clear, 8-room house, barns, garage, cement foundations, suitable, potatoes, beef. Close to village, 12 miles, Charlottetown. All machinery, 35 Massey Ferguson, mounted plow, etc., $ 9,750.—. Loan available on farm alone $ 6,500.—.

70 ACRES, 9 miles Charlottetown, pavement, very good buildings, 7-room house, P.B. Guernseys, 12 cattle, pigs. Int. A. tractor, etc., hay, grain, $ 9,000.—.

LOVELY DAIRY FARM. 700-lb. contract. Beautiful home, large barns, silo, close to city, pavement, excellent soil. Move right in, $ 21,000.—.

Provincial long term loans available. Farms all sizes. Contact
BOX 1182,
CHARLOTTETOWN, P.E.I.

Are you interested in moving to
Vancouver Island,
British Columbia?
GOOD DAIRY FARM
69 Acres, about 50 clear, with 34 head of cattle, all Holstein. And some machinery. New barn & dairy. Clay loam soil. 455 lbs. milk contract. Modern 7 room house. 4 miles from town. Chr. Ref. Church & School.
Call: Duncan 748-8547,
or write to:
Mr. Ben Groenewold,
Box 11,
Cowichan Station, V.I., B.C.

Geef Uw
Adresverandering
steeds tijdig op
aan de
Administratie van
CALVINIST-CONTACT

Huron dorp in Quebec centrum van oud handwerk

(Can. Scene) — Een groep Canadese Huron Indianen die zich nauwelijks meer dan een paar woorden van hun oorspronkelijke taal kunnen herinneren vormt waarschijnlijk wel het meest doorgevoerde voorbeeld van assimilatie in een grotere groep — dit geval de Frans Canadezen. Geen enkel lid van deze oude Huron stam (ongeveer 125 families, een kleine 500 zielen) die in het reservaat bij Ancienne Lorette in Quebec woont, is meer van zuiver Indiaans bloed. Deze evolutie van Hurons in Canadezen heeft over een tijdsduur van meer dan 300 jaar plaatsgevonden, nadat de voorouders van deze kleinere groep Hurons omstreeks 1640 het door de Iroquois aangerichte bloedbad wist te ontsnappen, waarbij 32.000 leden van de stam letterlijk van de aardbodem werd weggevaagd.

De Hurons woonden in die tijd aan de zuidoostelijke oever van Georgian Bay en in de buurt van Lake Simcoe en Lake Couchiching in Ontario. Ze werden door de eerste Franse ontdekkingsreizigers beschouwd als de meest beschaafde Indianen die ze op hun reizen tegenkwamen. De Hurons waren geen nomaden, maar woonden in dorpen bijeen, in zg. "longhouses", waar soms 20 gezinnen bij elkaar waren ondergebracht. Ze leefden van de jacht en zetten vallen voor bevers, maar verbouwden ook mais en groenten. Door R.K. zendelingen werden ze tot het Christendom gebracht.

Omstreeks 1640 ontstond echter een bittere oorlog met de agressieve Iroquois. De dorpen en missies in Ontario werden verwoest en de Hurons afgeslacht en de Jezuieten missionarissen Father Daniel, Father Brebeuf en Father Lalement werden doodgemarteld. De weinige Hurons die over de Ottawa rivier naar het oosten wisten te ontsnappen vonden een schuilplaats bij de stad Quebec en vestigden zich tenslotte 8 mijl ten noorden van deze stad in 1879, waar ze thans nog wonen. In de tussenliggende jaren hebben ze de geschiedenis meegemaakt die Frans Canada gevormd heeft. De meesten dragen thans Franse namen en spreken ook alleen maar Frans. Hoewel deze mensen dus hun identiteit als Indianen verloren hebben zijn ze thans betrokken in een streekindustrie die zich geheel met het Indiaanse handwerk bezig houdt. In 1826 kwam een heldere jongeman, Bastien, inwoner van het reservaat, tot de ontdekking dat hij het buitenleven miste en zette een firma in handenarbeid onder de naam Bastien Bros. op. Tegen 1960 was dat een geweldig bedrijf geworden met thans een omzet van $ 1.000.000 per jaar. Bijna alle afstammelingen der Hurons die op het reservaat wonen, zijn aan dit bedrijf verbonden en per jaar worden behalve 400 kano's, moccasins, Indiaanse pantoffels, sneeuwschoenen, en vele andere artikelen voor de toeristen gemaakt. Deze mensen die zich als slechts weinig anderen kunnen beroemen op een rechtstreekse afstamming uit de geschiedenis van Canada zijn bijna niet te onderscheiden van hun Franse buren. De geschiedenis van hun aanpassing aan een omgeving en cultuur die geheel van die van de Hurons verschilde, is er één van de triomf van succesvolle integratie.

Deze afstammelingen van de oude Huron Indianen, die zich in Loretteville in Quebec hebben gevestigd, weten moderne methoden en oud vakmanschap te combineren in het maken van kano's en sneeuwschoenen. Zij werken voor een plaatselijke firma welke in dit soort artikelen een omzet van meer dan 1 millioen dollar behaalt.

(Toronto Telegram Photo/Can. Scene)

K. KRAAY, Real Estate Broker

Kantoor: 13A King Street — ST. CATHARINES — **Huis Adres:** 2 Juliana Crescent

UW ADRES VOOR PRIMA FARMS
met vee en machines.

Wegens vacantie is ons kantoor GESLOTEN van 5 SEPTEMBER tot 1 NOVEMBER.

Contact gedurende deze tijd onze Farm Salesman
JOHN DUGAN
175 Thorold Rd. West, Welland, Ont. Tel. RE 2-1536.

Kerknieuws

CHR. REF. CHURCH

Bedankt

voor Lodi, N.J., H. Wittenbosch te Kingston, Ont.

AMERICAN REFORMED CHURCHES

Aangenomen

naar Grand Rapids, Mich (vac. S. Cnossen), H. van Tongeren, Leeuwarden, Ned.

ORDINATION AND INSTALLATION OF CAND. H. R. DE BOLSTER IN THE IMMANUEL CHR. REF. CHURCH AT BRAMPTON, ONT.

Sunday September 16 was a joyful day for Cand. H. R. De Bolster en his family, and the congregation of the Brampton Chr. Ref. Church.

Cand. De Bolster past successfully his classical examination in the classis Toronto on September 6, and was officially ordained as our second minister on Sept. 16.

Rev. P. M. Jonker, our minister for the past four years presided at the service. Rev. J. Quartel of Hamilton preached the sermon, Rev. Jonker gave the charge to the minister and Rev. S. Terpstra gave the charge to the congregation, and offered prayer. These same three ministers took part in the ceremony of the laying on of hands. Rev. De Bolster closed the service with the benediction.

Two inauguration services were held the same day. In the afternoon at 3.30 in the Dutch and in the evening at 7.30 in the English language. Mr. E. Huizinga, as vice president, spoke in behalf of the congregation after the sermon in the afternoon, and Rev. Jonker in the evening.

There was a real need for a second minister in our congregation, which consists of appr. 230 families and several single persons. We are very thankful that our heavenly Father has sent us a second undershepherd to guide His flock in Brampton.

May the Lord bless both ministers and congregation so that we may work together to the glory of His Name and the advancement of His Kingdom.

N.B. We have three church services from now on, starting at 9 AM. English, 11 A.M. Dutch, 7.30 P.M. English.

The consistory.

Hoe U ontsmettende witkalk kunt maken

Het is eenvoudig, goedkoop en doeltreffend. En het ontsmet terwijl het de zindelijkheid in boerderijgebouwen handhaaft. Los een pond Gillett's Lye op in 5½ gallon water en voeg er vervolgens 2½ pond water-gebluste kalk aan toe. Strijk het uit, of beter nog spuit het, teneinde het ontsmettingsmiddel in de kieren en ruwe gedeelten van het oppervlak te krijgen. Voor U begint te spuiten gelieve U de vloeistof door een fijne zeef te doen, om te voorkomen, dat kleine deeltjes aan de spuit gaan kleven. Na het spuiten dient U het apparaat grondig met schoon water door te spoelen. Voor een gratis boekje over meer methoden om Gillett's Lye te gebruiken gelieve U te schrijven aan: Standard Brands Limited, 550 Sherbrooke St. W., Montreal.

NAVAN CHR. REF. CHURCH

Donderdag 20 september 1962 was wel een gewichtige en blijde dag voor onze gemeente, daar we candidaat J. de Moor als onze eerste herder en leraar mochten ontvangen. In tegenwoordigheid van vele belangstellenden en afgevaardigden der plaatselijke kerken, werd candidaat De Moor onder leiding van Dr. S. Woudstra van Ottawa bevestigd in het ambt door zijn vader Ds. H. de Moor, die sprak naar aanleiding van 1 Tim. 4:16 en had hierin een woord voor ons als gemeente om de verantwoordelijkheid te zien die we hebben om deze dienstknecht te ontvangen als een gezant van Christus. En ook voor zijn zoon, die nu gesteld is als herder en leraar in onze gemeente.

Nadat de afgevaardigden hadden gesproken, nam de zo pas in het ambt bevestigde Ds. De Moor het woord en sprak de blijdschap uit en de dank aan allen die hem hadden toegesproken en wel speciaal aan zijn ouders die hem hadden geholpen tot deze taak en tot zijn vrouw, die hem in moeilijke tijden had terzijde gestaan. Bovenal echter aan God die hem de kracht heeft willen geven om dit alles te kunnen en te mogen doen, en liet daarna als danklied zingen Ps. Hymn No. 316.

Op zondag 23 september deed Ds. De Moor z'n intrede en had als tekst voor deze dienst 2 Cor. 2:14 en wees er voornamelijk op om te zien op Christus, de enige Herder en het geluk van deze dag, omdat Hij de victorie der kerk is. En dat we ons zelf zullen moeten bereid maken voor Hem omdat Hij altijd voor ons bereid is.

En nu we aan elkaar verbonden zijn als dominee en gemeente, hopen we op een rijke en gezegende samenwerking en dat het alles mag uitwerken tot opbouw der gemeente, maar bovenal tot verheerlijking van Gods Naam en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

F.V.

CLASSIS ONTARIO VAN REFORMED CHURCH INGESTELD

Te Hamilton, Ont., is woensdag 26 september de classis Ontario van de Reformed Church gevormd. De zojuist gevormde classis omvat 19 kerken, alle jonge immigrantengemeenten, waarvan het merendeel der leden voor hun emigratie naar Canada tot de Nederlandsche Hervormde Kerk behoorden.

De bijeenkomst te Hamilton stond onder voorzitterschap van Dr. Jerome De Jong, president van "the synod of Michigan" van de American Reformed Church, en predikant van de Immanuel Reformed Church te Grand Rapids, Mich. ("The synod of Michigan" komt in zijn structuur min of meer overeen met die van een Nederlandse provinciale kerkvergadering.)

In een gesprek, dat we met Dr. De Jong mochten hebben, deelde deze ons mee, dat in 1949, toen de emigratie van Nederland naar Canada op gang kwam, in het uitgestrekte Ontario slechts twee groepen van resp. 12 en 20 personen van de Reformed Church waren. De zojuist gevormde classis bestaat uit 19 kerken met in totaal 2472 belijdende leden en 3001 doopleden.

Tot dusver ressorteerden deze kerken onder verscheidene classes in de naburige staat Michigan. De nieuwe classis is gevormd omdat de belangen van de Canadese gemeenten in deze vorm beter kunnen worden behartigd.

WIN ABONNEES VOOR "CALVINIST-CONTACT"

EVANGELISM CONFERENCE HAMILTON, ONT.

On Friday evening, October 19, at 8 o'clock an evangelism conference will be held for the Chr. Reformed Churches in Classis Hamilton. Meeting place will be the First Chr. Ref. Church, corner Charlton and Hess Sts.

Rev. M. C. Baarman, executive secretary of the Board of Home Missions of the Chr. Ref. Church will address the gathering. Questions will be answered.

Consistory members, members of evangelization committees and all those who are interested in the work of evangelism, are urged to attend.

EEN AFSCHEIDING IN GUATEMALA

Rev. Antonio Sandoval, een vooraanstaand christelijk leider in Guatemala heeft zich afgescheiden van de Presbyteriaanse kerk van Guatemala. Rev. Sandoval heeft verschillende contacten met oecumenische beweging gehad. Hij vertegenwordigde zijn kerken op het congres van de World Presbyterian Alliance in Princeton, en op het congres van de Internationale Zendingsraad in Ghana; ook woonde hij enkele conferenties in Zuid-Amerika bij. Hij is voorzitter van de Nationale Associatie van Evangelische predikanten in Guatemala.

In een schrijven deelt Rev. Sandoval mede, dat hij het al enkele jaren zeer moeilijk heeft gehad. Wat hij persoonlijk meemaakte op de oecumenische conferenties overtuigde hem steeds meer van de grote gevaren die de kerk bedreigen. De crisis in zijn leven werd in sterke mate verergerd, toen Dr. Rafael Cepada van Cuba, destijds secretaris van de Commissie voor Presbyteriaanse samenwerking in Zuid-Amerika, een artikel schreef waarin hij een vergelijking trok tussen Fidel Castro en de Here Jezus Christus. Castro werd daarin voorgesteld als de Messias van Cuba, als de grootste vertegenwoordiger van Christus die door allen behoort te worden erkend.

Na veel gebed besliste Rev. Sandoval de banden met zijn Kerk te verbreken en een Bijbelgetrouwe Presbyteriaanse Kerk voor Guatemala te stichten. Er zal ook een Seminarie worden gesticht voor de opleiding van predikanten.

(ICN)

EX-R.K. MISSIONARIS UITGEZONDEN ALS ZENDELING

Op 9 September j.l. vond te Bussum, Nederland de "Wederuitzending" plaats van ds. M. de Berdt als zendeling naar Japan. Ds. De Berdt was vroeger priester van de congregatie van de Scheutisten en werkzaam als missionaris in Japan. Vanuit de nieuwe, meer Bijbelse stroming in zijn kerk, kwam hij tot de overtuiging, dat de r.k. kerk als extreem rechtsinstituut in ernstige mate is afgeweken van de eenvoudige gemeenschap in geloof en in liefde van de eerste gemeente. Hij zag in, dat de dienende opdracht, die de Bijbel geeft aan de ambtsdragers in de kerk, niet te verenigen is met de ongeveer 6000 bepalingen, regels en regeltjes, waaronder hij als priester-kloosterling leven moest. Tijdens zijn verlofperiode in België schreef hij naar de stichting "In de Rechte Straat". Deze bezorgde hem kleding en levensonderhoud. Na voldoende oriëntering deed hij belijdenis in de kerk van Bussum in juni 1959. De Chr. Ref. Church van Amerika verklaarde zich bereid om hem als zendeling in te zetten voor haar arbeid in Japan. Na twee jaar studie aan het Calvin Seminary in Grand Rapids werd hij op 19 aug. j.l. bevestigd als predikant en uitgezonden als zendeling door de First Chr. Ref. Church van Pella. Thans vertoeft ds. De Berdt op doorreis naar Japan in Nederland. Op 9 sept. preekte hij in de morgendienst van Bussum en in de avonddienst, die geleid werd door ds. H. Schut, had een soort heruitzending plaats door de gemeente waar hij twee jaar geleden tot belijdenis kwam. Ds. Schut verzekerde hem en zijn vrouw van de blijvende band in de gemeenschap der gebeden. Na afloop van de dienst was er voor de gemeenteleden gelegenheid om persoonlijk ds. en mevr. De Berdt de hand te drukken ten afscheid, waarvan ruim gebruik gemaakt werd.

Overgenomen uit "Kerknieuws"

Wanneer zal't zijn ?

Of is het gauw een jubileum?

Als U binnenkort gaat trouwen of wanneer U spoedig een jubileum mag vieren, in beide gevallen zal het voor Uw vele vrienden en bekenden een aangename verrassing zijn, een annonce ervan in hun eigen krant, Calvinist-Contact, te lezen.

Ook verlovings-aankondigingen en geboorte-advertenties worden altijd met veel belangstelling gelezen.

ABONNEMENTSFORMULIER

Hierbij geef ik op als abonné van Calvinist-Contact

Naam ....

Post-adres ....

Aangebracht door: ....

Naam ....

Post-adres ....

Aanbrengpremie: ....

Zendt dit formulier met het abonnementsgeld ad $ 4.00 in cash/money-order/cheque (bij cheque 15¢ extra voor bankkosten) naar "Calvinist-Contact", Box 312, Station B., Hamilton, Ont.

Aan:

Calvinist-Contact, Box 312, Stat. B, Hamilton, Ont.

ADRES VERANDERING

NIEUW ADRES:

Naam ....

Post-adres ....

OUD ADRES:

Voor de "Farmers"

BOUWEN EN BEWAREN

Dit zijn bekende klanken uit de jeugd van de meesten van onze immigranten. Dat wij bouwen moeten, weten wij wel; het is maar niet een traditie uit ons moederland, het is een plicht. God geeft elk een taak op deze wereld, die wij vervullen moeten en wij weten 't "Gij zult bij brod alleen niet leven". Onze plicht is niet alleen om te zorgen voor de stoffelijke welvaart van ons gezin, wij hebben bovenal te zorgen voor het geestelijk welzijn van onszelf en onze kinderen.

Wij hebben dit te doen door de middelen die God ons beschikbaar stelt, dat zijn de kerk, de school en op maatschappelijk terrein de organisatie. In ons oude vaderland was het de Chr. Politieke partij die ons ter beschikking stond. Tot op heden is dat hier nog nooit mogelijk. De enige weg om op de duur invloed uit te kunnen oefenen op onze maatschappelijke samenleving hier is de Chr. Organisatie.

Het is vele jaren geleden dat een bekende Nederlandse predikant tot mij zei: "Officieel moeten wij de Chr. Labour Organ. wel trachten te steunen, maar het wordt niets hier in Canada. We hebben geen schijn van kans hier iets te bereiken." Was deze voorspelling juist? Is het niets geworden? In verhouding tot de machtige Unions is onze Chr. Labour Organization nog niet veel en hebben de leiders een harde strijd te voeren. Doch opmerkelijk is het dat bij de laatste verkiezingen sommige candidaten in hun verkiezingsrede uitspraken, dat ze voor een Chr. Labour Union voelden. Wij weten wel dat dit een propagandastunt kon zijn om stemmen te verwerven, doch het bewijst dat men opgemerkt heeft dat er een Chr. Labour Organization bestaat. Zover is het met de Chr. Farmers Organ. nog niet; wij zijn pas aan het begin en het is in October nog maar een jaar geleden dat de Organisatie een bestuur gekozen heeft en met bouwen is begonnen. Op 13 Oct. D.V hoopt dat bestuur met de afgevaardigden van de plaatselijke organisaties weer te vergaderen in Woodstock en te bezien welke vorderingen er gemaakt zijn in dit jaar en wat er verder gebeuren moet. Bouwen en Bewaren is het opschrift van dit stukje, bouwen alleen is niet voldoende. Wij zullen ook moeten bewaren wat opgebouwd is. Het is een algemeen verschijnsel dat als de één begint met bouwen een ander vaak probeert af te breken. In dit afgelopen jaar heb ik veel brieven ontvangen en veel opmerkingen gelezen en gehoord die niet opbouwend zijn voor onze organisatie. Alles samenvattend zegt de critiek; houd er maar mee op, het wordt toch niets, geen schijn van kans! En nu hoop ik maar dat Krelis het mij niet kwalijk neemt als ik enkele regels citer uit zijn schrijven in C.C. van 2 Maart j.l. Hij schrijft daar o.m.: "Dat wij tenslotte het niet zelf behoeven te doen, maar dat het Gods werk is, dat leert ons Gods Woord en dat bewijst de geschiedenis.

Immers ook de voornaamste mannen in de Chr. sociale en politieke acties in andere werelddelen haden alles tegen zich doch zij gingen verder in het geloof en onzeker van de toekomst. En wij weten allen hoe rijkelijk de Here dat gezegend heeft; om kort samen te vatten: wij kijken niet in de eerste plaats wat wij bereiken kunnen maar wat de Here van ons vraagt."

Tot zover wat Krelis schreef. Daar behoef ik niets aan toe te voegen.

Er is echter nog een groep onder onze farmers die schrijft niet en critiseert ook niet, die zegt niets maar doet ook niets, zij breken niet af, doch bouwen ook niet op. Het is zoals iemand mij schreef: zij zijn tevreden met hun farm en voelen er niet voor zich ergens druk over te maken. Wat zullen wij daarover zeggen? Het zijn door de regel ook geen mensen die alléén bij brood willen leven, meestal zijn ze in het kerkelijk leven zeer actief en schoolvergaderingen vergeten ze niet.

Onze jeugdverenigingen van vroeger waren er op gericht om de jeugd te maken tot nuttige leden van kerk, staat *en maatschappij*. Nu lijkt het of men hier in Canada van mening is dat de kerk alleen wel voldoende is en dat het gemakkelijker is verder alles te laten rusten. Het doet ons denken aan de woorden van Jacob op zijn sterfbed gesproken tot zijn zoon Issaschar, Gen. 49:14-15: "Issaschar was sterk, maar toen hij de rust zag dat die goed was legde hij zich neder". Hij koos dus de weg van de minste weerstand, doch de zegen die zijn vader daarop gaf was niet die van overvloed of vrijheid of macht, neen, het gemak maakte hem tot een dienstknecht. Bidden en werken is de eis ook aan ons gesteld in dit leven en in dit land, waar de Here ons een plaats gegeven heeft en het werk dat Hij van ons vraagt ligt op alle terreinen van het leven. Gelukkig hebben wij in het afgelopen jaar gemerkt dat niet alle farmers er vrede mee hebben dat er niets gedaan kan worden op maatschappelijk terrein. Enkele nieuwe verenigingen zijn ontstaan en op vele plaatsen wordt er aan gewerkt een organisatie tot stand te brengen. Broeders farmers, er wordt gebouwd; laten wij allen meebouwen, niet afbreken, doch bewaren.

De secretaris van de Chr.
Farmers Federation
C. Verburg
R.R. 1, Fenwick, Ont.